

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka [http://
eesti.lu.delfi.ee](http://eesti.lu.delfi.ee)

Nr 9 (221)

OKTOOBER 2012

Hind 0.20 eurot

Ole koos meiega: **facebook**

OÜ Puhastusekspert ja Tiina Kunnberg pälvisid tunnustuse

Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras eestvedamisel alates 1998. aastast korraldatav Täiskasvanud õppija nädal (TÖN) on kujunenud üle-eestiliseks täiskasvanuharidust populariseerivaks ja õppimisvõimalusi tutvustavaks ürituseks. Selle nädala jooksul pööratakse igal aastal suurt tähelepanu inimese õppimisele ja enesetäiendamisele kui isiksuse ja ühiskonna põhilisele eeldusele toimetulekuks muutuv maailmas.

preemia pälvis **Tiina Kunnberg**. Aasta õppija eripreemiat anti tänavu välja teist aastat ning seekord on see seotud tänavuse aktiivse vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa Aastaga.

Aasta õppija eripreemia – kogukonna sidususe preemia – Tiina Kunnberg

Tänu õpingutele on Tiina Kunnberg suutnud luua endale töökoha - kaupluse, kus müüb ümberkaudsete talu-

Tiina oma perele riideid, ehitab ja remondib, teeb pottsepa-tööd, kasvatatakse köögivilju ja maitsetaimi, juhatab kauplust ja on samas ka müüja. Oma küla inimestele on ta korraldanud leivaahju ehitamise õppepäeva ja soov on edaspidigi korraldada õppepäevi oma koduaia kasvatavate traditsiooniliste ja ebatraditsiooniliste aedviljade tutvustamiseks. Tiina on veendunud, et elu ise nõuab pidevat enesetäiendamist. Ta tahab oma eeskujuga lastele näidata,

et õppimine pole vaid kohustus, vaid hoopis uusi uksi avav pidev isiksuse areng, mis teeb elu huvitavaks ja pakub palju rõõmu.

Aasta koolitus-sõbralikum organisatsioon – OÜ Puhastusekspert

OÜ Puhastusekspert julgustab ja võimaldab oma töötajatel õppida töö kõrvalt tasemeõppes ja täienduskoolitustel, tasudes ka nendes osalemistasu. Teist aastat on ettevõtte juhtkond kirjutanud tervet aastat hõlmava koolitusprojekti, mis on kaasrahastatud EAS-i poolt. Juba aastaid osaletakse

Maavanem Einar Vallbaum tänamas ja õnnitlemas Tiina Kunnbergi. Foto: Heili Nõgene.

Lääne-Virumaal algas täiskasvanud õppija nädal 11. oktoobril Rakvere ametikoolis toimunud austamisüritusega 2012. a tublimate täiskasvanud õppijate. Tunnustuse ja maavanema

pidajate ja ettevõtete toodangut ning ka omakasvatatud köögivilju, konserve, omavalmistatud seepe ning käsitööd. Eriti suurt rõõmu tunneb ta sellest, et on oma kuuele lapsele suutnud luua

ka Leonardo da Vinci õpirände projekti. Ka aastal 2012 võimaldati kõikidel töötajatel minna kaheks nädalaks õpirändesse Hollandisse ja Ühendkuningriiki. Mitu korda aastas toimuvad nii

Mare Vassiljev andis Puhastusekspert OÜ esindajale Helge Aldile üle auhinna (koolituse) Kunderi Seltsi poolt. Foto: Heili Nõgene.

tänukirja osaliseks said ka kaks meie valla esindajat. 2012. aasta koolitus-sõbralikumaks organisatsiooniks tunnustati **OÜ Puhastusekspert**, aasta õppija eripreemia – kogukonna sidususe

mõnusa maakodu ja ei pea ise kodust kaugel tööle käima. Õppimine on andnud Tiinale julgust ja pealehakkamist uuteks ettevõtmisteks ja palju enesekindlust. Tänu õppimisele õmbleb

ja Liidia Talve, aasta koolitajaks Rakvere Loovuskeskuse koolitaja ja juhataja Jule Käen-Torm, aasta koolitussõbralikumaks omavalitsuseks aga Laekvere Vallavalitsus.

Õpetajate päev gümnaasiumis

Väike-Maarja Gümnaasiumis algas Hea õpetaja kuu juba 1. oktoobril. Suurt elevust ja äratundmisrõõmu pakkus õpilastele, nende vanematele ja ka asjaosalistele endile 3. korrusel asuv pil-distend „Kas tunned meid?“, kus on välja pandud õpetajate lapsepõlvepildid.

4. oktoobril pärast tööpäeva sõitis koolipere tutvuma Wittensteini Ajakeskusega Paides, kus meeleoluka õppeprogrammi kaudu tutvustati Eesti ajalugu. Üritus osutus nii meeldivaks, et tõenäoliselt võtab nii mõnigi õpetaja ette uue reisi Eestimaa südame linnusesse.

Õpetajate päev, 5. oktoober, oli meie koolipere jaoks traditsiooniline. Õpetajarollis olid 11. ja 12. klassi õpilased. Noored õpetajad lugesid päeva kordalainuks, kuid tõdesid, et õpetajaamet on siiski raskem kui kõrvaltvaatajale tundub. Õpetajad suunati sel päeval õpitubadesse, kus sai ise valmistada hügieenilist huulepulka Jaanika Ojala juhendamisel ning tutvuda Oriflame'i uute ja põnevate toodetega.

Koolipäevale järgnes 12. klassi poolt väike tänuaktus endistele ja praegustele õpetajatele, kus Väike-Maarja Valla-

Äratundmisrõõm: Kas sellest kavalast näokesest õnnestub leida seost direktor Raili Sirgmettega?

valitsuse poolt edastas gümnaasiumiperele tähtsa päeva puhul sooje sõnu ka vallavanem Indrek Kesküla. 12. klass tänas õpetajaid tehtud töö ja vaeva eest omaküpsetatud muffinitega, mille dekooriks oli nende ümmargune lennumärk – 90.

Tuuli Saksa

Gümnaasiumi 3.b klass ja õpetaja Mark Liivalaid õpetajate päeval.

Mittetulundusühing PAIK teatab

Põllumajandusministri 21. septembri 2012 määruse nr 75

„Kohaliku tegevusgrupiga halduslepingu sõlmimise taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nõuded kohaliku tegevusgrupi kohta ning Leader-meetme raames antava kohaliku tegevusgrupi toetuse ja projektitoetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord“ kohaselt on mittetulundusühingu PAIK 2013. aasta rakenduskava alusel jagatava projekti-toetuste vastuvõtu ajad alljärgnevad:

Meetme nimetus: Ettevõtlik Pandivere Taotluse vastuvõtuajad: 10.-14. detsember 2012 kell 9-16

Käesoleva meetme raames oodatakse Laekvere, Rakke, Tamsalu või Väike-Maarja kohalike omavalitsuste territooriumil tegutsevate ettevõtete taotlusi.

Toetatavad tegevused: uuringud ja tootearendus.

Investeeringud masinatesse, seadmetesse ja mootorsõiduki ostmise, mille sihtotstarbeks on PAIKi piirkonnas elanikele teenuse osutamine.

Taotleja ei tohi olla maksuvõlgnevustega, tema suhtes ei tohi olla algatud likvideerimismenetlust, ta peab olema jätkusuutlik.

Toetuse minimaalne suurus on 1 500 ja maksimaalne suurus 20 000 eurot.

Projektitoetuste taotlusi võetakse vastu mittetulundusühingu PAIK kontoris, Tehnika 1a Tamsalu. Täiendav info www.pandivere.eu.

Informatsiooni saamiseks palun helistada tel 322 8449, saata e-kiri paik@pandivere.eu või pöörduda aadressil Tehnika 1a Tamsalu.

Vallavanema oktoober

Üleriikliku ajakirjanduse kaks olulist teemat saab kokku võtta naljaga: meditsiinisüsteem vajab süsti, tugevat rahasüsti ning talvel kütab elekter nii kirgi kui ka maju. Loodan, et meie infolehe ilmumise ajaks on haiglate normaalne tööriist taastunud ja ka nn elektriturule ilmub rohkem pakkujaid, et tekiks konkurents. Väike-Maarja vald ühines samuti üleriiklise elektristu ühishankega, kus 120 omavalitsust liitsid oma elektrikoguste ostuvajadused eesmärgiga saada elektrimüüjatelt parim hind. Elektrihankes osalenud 120 omavalitsusel on kokku erinevaid allasutusi 1899, liitumispunktide arvuks kogunes 3890 ja orienteeruvas kogumahuks kalendriaastas 140 000 000 kWh. Pakkujaid oli ainult kaks: Eesti Energia AS ja Elektrum Eesti OÜ. Juhul kui hankekomisjon kvalifitseerib mõlemad pakkujad, siis päevase elektrienergia hinnaks võib kujuneda 5,11 senti. See on oluline tõus võrreldes käesoleva aastaga ja tähendab vallaeelarvele ligikaudu 30 000 euro suurust lisakulutust, millele lisandub veel AS-i Elering võrgutasude tõus.

Oktoobrikuus on vallavalitsuse olulisemaks teemaks järgmise aasta eelarve. Vallavolikogu on septembris kinitanud valla arengukava muudatused ning eelarvestrateegia aastateks 2013-2016. Vallavalitsuse ülesanne on panna volikogu poolt kinnitatud raamid ja tegevused eelarve rahalisse „keelde“ ning esitada need 1. detsembriks vallavolikogule ülevaatamiseks. Juhul kui volikogu leiab, et vallavalitsuse koostatud eelarve vajab muutmist või tuleb parandusi vallakodanikelt avalikustamise perioodil, siis esitab vallavalitsus oma seisukoha, kuid arvestama peab alati seda, et koostatav eelarve oleks tasakaalus. 2013. aasta eelarve valdkondlike osakaale hinnates on kindlasti prioriteediks haridusvaldkond, mille osakaal on ligikaudu 53%.

Meie valla hariduseelarves kajastub ka õppekeskus, mis teeb meid eriliseks võrreldes teiste KOVdega. Väga tihti jäetakse statistikas need erinevused tasandamata. Samas on nii olulises valdkonnas seni selguseta riiklike ha-

litsusega juba 2008. aastal kokku leppinud ja ühises strateegias määratlenud hariduse teemagrupi ellukutsumise, mis oleks nõuandjaks ja ühiste seisukohtade kujundajaks. Teema on tundlik ning haridusotsused omavad märkimis-

muusikakool, kompleksis paikneb suur spordisaal, lähedal on Ebavere suusakeskus jne. Kas sellisel juhul teeb Tamsalu vallavolikogu otsuse sealse gümnaasiumi ümberkorraldamiseks põhikooliks ja on nõus meie gümnaa-

kodeeale kaasa palju häid soovidele sõpradele ja tuttavatele, kes on meie suhteid üleval hoidnud. Soomes on keskvallitsus töötanud välja soovitusliku haldusterritoriaalse kaardi, kus ligikaudu 330 omavalitsust liidetakse kokku 70ks omavalitsuseks. Nüüd on valdade kord öelda oma arvamus. Kuna oktoobri lõpus on Soomes kohalike volikogude valimised, siis on teema väga aktuaalne. Minule torkas silma, et seekordsetel valimistel on Soomes kandideerimas tunduvalt vähem kandidaate kui varasematel aegadel. Sonkjärvi vallajuhi Simo Mäkineni arvates võib selle taga olla just kavandatud haldusreform ja sellega seonduvad segased ajad. Pikaegne Sonkjärvi vallajuht toonitas, et suurel määral sõltub valla käekäik ettevõtluse kaudu loodavatest töökohtadest. Inimesed liiguvad sinna, kus nad oma tööjõule rakenduse leiavad.

Kindlasti on sarnane tendents ka meil ehk töökohtade olemasolu piirkonnas on kõige tähtsam. Õnneks on meie vallas hetkel käimas mitu tõsist detailplaneeringut (Ebavere koostootmisjaam, Väike-Maarja päästkeskuse hoone ning Pikk tn 22, 22a). Toimub ka aktiivne ehitustegevus: Simunas kerkib külmauiatustehase hoone ning Ebavere kanalad, oma ettevõtet arendavad Pandivere LT OÜ, Baltic Agro AS ning mitmed põllumajandusettevõtted, lisaks Pandivere Vesi OÜ rekonstrueerib veetrasse, AS Vireen sai valmis roovee eelpuhasti, Maanteeamet rekonstrueeris Ebavere-Rakke maantee. Kõik need on olulised investeeringud ja suurendavad kindlust, et siin peetakse ettevõtet arendamist perspektiivikaks ning luuakse selle läbi töökohti.

Indrek Kesküla

Väike-Maarja esindajad tutvumas Helme koostootmisjaamaga. Foto: Leie Nõmmiste.

ridusrahade jaotusvalemid ning see teeb vallaeelarve koostamise keerulisemaks. Juhul kui haridusrahade jaotus hakkab sõltuma koolide paiknemistihedusest, tuleb meil leida kokkulepped naaberomavalitsustega. Hindan senist koostööd meie naabritega heaks, sest oleme enamustes valla piire ületavates küsimustes ühte meelt või vähemalt põhjendanud oma otsuseid (näiteks maakondliku jäätmejaama juhtimisel või PAIK-i rahastusmeetmete rakeduskavade koostamisel).

Samas on piirkondlik haridusvõrk teema, mis vajab enam tähelepanu. Oleme Pandivere piirkonna 4 omava-

värset ja pikaajalist mõju. Toon näite. Oletagem, et koostame Pandivere piirkonna ühise haridusstrateegia ja selles näeme ette, et piirkonnale oleks kasulik kokku leppida ühe gümnaasiumi asukoht senise kolme asemel. Ilma kokku leppimata võib juhtuda, et piirkonnast kaob üldse gümnaasium, kuna riiklikud rahastusmudelid muutuvad ja õpilaste arv on vähenenud. Oletagem edasi, et see gümnaasium võiks paikneda Väike-Maarjas, kuna see on piirkonnale kõige kättesaadavam (väikseimad transpordikulud), olemas on õpilaskodu, on võimalik kasutada õpetajaid ja klassiruumi õppekeskusest, huvihariduses

siumi arendamisele kaasa aitama? Raske küsimus, väga raske. Üheks võimaluseks on ühine halduskorraldus ehk Väike-Maarja ja Tamsalu vald ühinevad ning analüüsitakse ühiselt hariduse olukorda ja ühine volikogu teeb otsuse.

Halduskorraldus on tõusmas ka Eestis teemaks number üks. Reformierakond räägib kogu riigi halduskorraldusest ja regionaalminister on saanud kõigile omavalitsustele küsimuse maakonna ja valdade tasandi halduskorralduse kohta. Septembri lõpus oli mul võimalus osaleda Soomes Sonkjärvi sõprusvalla. 90. aastapäeval. Kõrvalpõikena lisan, et meie delegatsioonile anti

Külamajade koolitusstrateegia

Teie kogukonnas on olemas külamaja (rahva-, seltsimaja), mis toimib kogukonna heaks, sisustades inimeste vaba aega ja/või pakudes erinevaid teenuseid? Ei? Aga oleks tore, kui see nii oleks? Teil on olemas toimiv külamaja, kuid olete hädas selle majandamisega? Pakute külamajas erinevaid teenuseid, kuid ei tea täpselt, kuidas neid müüa?

Kõigile neile küsimustele otsiti ja leiti vastuseid Kodukandi Koolituskeskuse ja MTÜ Nelikand poolt organiseeritud neljast ühepäevasest koolitusest koosnenud külamajade koolitusseerial.

Viimane koolituspäev toimub 10. novembril algusega kell 10.00 Kurtina külamajas, kus koolitaja Aivar Ruukel räägib näidete põhjal teenuse pakkimisest ja turustamisest, sealhulgas ka Internetiturundamisest.

Koolitusseeria läbiviimine saab teoks tänu Leader – programmist saadud toetusele.

Koolituspäeval osalemissoovi korral võta ühendust Ene Preemiga telefonil 523 9550 või e-posti aadressil epreem@gmail.com.

Ene Preem

Tervitused sõprusvalla Sonkjärvi 90. aastapäeva puhul. Pildil vallavanem Indrek Kesküla koos Sonkjärvi vallavanema Simo Mäkineni ja vallavalitsuse esinaine Tarja Pirkkalaineniga. Foto: Ene Preem.

Väike-Maarja ja Sonkjärvi vahelised sõprussuhted said alguse juba 1989. aastal. Heade suhete kestmisele on suure panuse andnud Li-Ann Lehtmetts ja Ulla Huovinen. Foto: Ene Preem.

Läheneb enesekontrolli tuleohutusaruannete esitamise tähtaeg

Päästeameti Ida päästkeskus tuletab asutustele ja ettevõtetele meelde: läheneb enesekontrolli tuleohutusaruannete esitamise tähtaeg.

Käesoleval aastal tuleb asutustel ja ettevõtetel esmakordselt esitada päästkeskustele enesekontrolli tuleohutusaruanne, **esitamise tähtaeg on 31. oktoober.**

Nõue tuleneb kaks aastat tagasi kehtima hakanud tuleohutuse seadusest ja paneb selle kohustuse ehitiste ja hoonete omanikele, tänavu esitatakse aruanded esmakordselt. Õigusaktis on esitamiseks antud ajavahemik 1. jaanuar kuni 31. oktoober.

Enesekontroll tähendab isiku kohustust kontrollida tema valduses olevat kinnisasja, ehitist, ruumi, seadet ja nende kasutamise ohutust ning nõuetekohasust. Enesekontrolli tuleohutusaruanne tuleb esitada ehitiste kohta, kus paiknevad lasteaiad, koolid, majutusasutused, ravi- ja hoolekandetasutused, kaubanduskeskused, suuremad põllumajandus- ja tööstushooned, kõrghooned ja maaalused garaažid ning elutähtsat teenust pakuvad asutused.

Täpsemad kriteeriumid sätestab siseministri määrus „Nõuded tuleohutuse enesekontrollile ja tuleohutusaladele ning tuleohutusalade koostamise kohustuslikkuse kri-

teriumid“ lisa 2. Sama määruse lisa 1 sätestab aruandluse vormi. Enesekontrolli tuleohutusaruandeid ei pea esitama eramud, korterid ja väiksemad asutused-ettevõtted. Juhendmaterjal koostamise ning näidisaruanne kohta on kättesaadav Päästeameti kodulehel <http://www.rescue.ee/enesekontrolli-info>.

Virumaal tuleb aruanne esitada Päästeameti Ida päästkeskusele. Seda võib teha kas elektrooniliselt e-posti kaudu (digitaalselt allkirjastatud pdf-failina) aadressile ida@rescue.ee, paberkanal postiaadressile Rahu 38, Jõhvi või vastava piirkonnainspektori e-posti aadressile.

Küsimuste ja probleemide korral annavad nõu Ida päästkeskuse tuleohutusjärelevalve ametnikud, kelle kontaktandmed on kättesaadavad Päästeala infotelefonilt 1524 või Päästeameti kodulehelt www.rescue.ee.

Päästeamet tuletab siinkohal meelde, et aruande esitamata jätmise või valeandmete esitamise korral võidakse isikut karistada rahaträhviga kuni 2 000 eurot.

Vallavalitsuse materjalid

Maaküsimused - Määrati Kiltsi alevikus asuva viie-korterilise korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suurus, koha-aadress ja katastriüksuse sihtots-tarve. - Määrati Koonu külas asuva nelja-korterilise korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suurus, koha-aadress ja katastriüksuse sihtots-tarve. - Kinnitati Väike-Maarja alevikus munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava kahe katastriüksuse pindalad ja maa maksustamishinnad, moodustatavate katastriüksuse siht-otstarve ja koha-aadressid. - Nõustuti Triigi metskond 31 katast-riüksuse jagamisega kümneks uueks katastriüksuseks, kinnitati maa sihtots-tarve ja koha-aadressid. - Nõustuti Pikapõllu katastriüksuse jagamisega kaheks uueks katastriüksu-seks, kinnitati maa sihtotstarve ja ko-ha-aadressid. - Nõustuti Eipri külas maa ostuees-õigusega erastamisega hoonete oma-nikule, määrati katastriüksuse koha-aadress ja sihtotstarve ning maksusta-mishind. - Nõustuti Uuemõisa külas asuvast vaba põllumajandusmaa maatükist number P-74 15,30 ha suuruse katast-riüksuse moodustamisega, määrati ka-tastriüksuse sihtotstarve ja koha-aad-ress. - Määrati Müüriku külas asuva kol-mekorterilise korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suurus, koha-aadress ja sihtotstarve.	
Detailplaneeringu algatamine - OÜ Flex Heat Eesti esitas taotluse detailplaneeringu koostamise algata-miseks Väike-Maarja vallas Ebavere kü-las asuva Tehase katastriüksuse ja selle lähiumbruse maa-alal. Olemasolevale graanulitootmisele kavandatakse lisa-da soojuse ja elektri tootmine. Selleks soovitakse rajada soojuse ja elektri koostootmisjaam koos sinna juurde kuuluvate abihoonete ja rajatistega. Otsustati esitada volikogule detailpla-neeringu koostamise algatamise eel-nõu.	
Detailplaneeringu vastuvõtmine - Tegemist on Aburi külas asuvate Raja ja Liivaku kinnistute ligikaudu 26 ha suurusele maa-alale koostatud de-tailplaneeringuga, kuhu plaanitakse rajada tuulik. - Otsustati esitada detailplaneeringu vastuvõtmise eelnõu volikogule otsus-tamiseks. - Otsustati esitada Imukvere külas asuva Kõrvelaane kinnistu detailpla-neering volikogule otsustamiseks.	
Väljastati ehitusluba - OÜle Pandivere Vesi reoveepuhasti rekonstrueerimiseks Ebavere külas Bio-puhasti ja Puhasti kinnistul. - MTÜle Triigi Mõis mänguväljakute püstitamiseks aadressil Triigi küla, Ubi-na. - Vao Agro ASle tahesõnnikuhoidla püstitamiseks aadressil Vao küla, Veski farm.	

Väljastati kasutusluba - OÜle Triigi Farmer rajatise (laguun-tüüpi lägahoidla) kasutamiseks asuko-haga Triigi küla, Mäeküüni; - vallavalitsusele spordihoone re-konstrueerimisjärgseks kasutamiseks Triigi külas; - vallavalitsusele päästetepoo re-konstrueerimisjärgseks kasutamiseks Ebavere külas Päästetepoo kinnistul; - OÜle Pandivere Vesi ühisveevarus-tuse- ja kanalisatsioonitorustike kasu-tamiseks Simuna alevikus Kooli ja Raja tänaval; - Elektrilevi OÜle elektrivarustuse kasutamiseks Eipri külas; - Elektrilevi OÜle elektrivarustuse kasutamiseks Rastla külas; - vallavalitsusele hooldekodu fas-saadi rekonstrueerimisjärgseks kasu-tamiseks Väike-Maarja alevikus Ravi I; - puurkaevu kasutamiseks Rastla kü-las Tagaõue kinnistul; - puurkaevu kasutamiseks Müüriku külas Tallika kinnistul; - puurkaevu kasutamiseks Kiltsi ale-vikus Liiduri 2a.	
--	--

Projekteerimistingimuste väljasta-mine - Määrati projekteerimistingimused OÜle Flex Heat Eesti elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks Ebavere külas.	
--	--

Hanked - Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Triigi küla varisemisohtlike hoo-nete lammutamine“. - Kinnitada lihtmenetlusega hanke „Sülearvutid Väike-Maarja valla asutus-tele“ edukaks pakkujaks AS Kernel. - Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Lumetõrje teostamine Väike-Maar-ja valla kohalikel teedel ja tänavatel 2012/2013. talvel“ tulemused.	
--	--

Sotsiaaltoetuste maksmine - Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega eelarve vahenditest viiele taotlejale kokku summas 490 eurot. - Nõustuti kooli toiduraha kom-penseerimisega ajavahemikul 01.09.-31.12.2012 ühele Väike-Maarja Güm-naasiumi õpilasele.	
---	--

Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine - Ei nõustunud sotsiaaltoetuse eral-damisega ühele taotlejale.	
---	--

Hoolekandeaustusse hooldamise-le suunamise kord - Otsustati edastada hoolekan-deaustusse hooldamisele suunamise korra määrase eelnõu volikogule otsus-tamiseks.	
--	--

Eluruumi üürile andmine - Nõustuti eluruumi üürile andmise-ga õpetajale Simuna alevikus.	
---	--

Toetuste eraldamine - Eeraldati Vao Metall OÜle ettevõt-lustoetust summas 2067,75 eurot. - Eeraldati Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi projektile „Väike-Maarja Seltsi-maja 100. aastapäeva tähistamine“ toe-tust summas 2112,71 eurot. - Eeraldati Ebavere Tervisespordikes-	
--	--

kuse projektile „Ebavere Tervisespordi-keskuse arendamine“ toetust summas 699,25 eurot.	
--	--

- Eraldati Ebavere Tervisespordikes-kusele sihtotstarbelist tegevustoetust summas 6293,26 eurot. - Eraldati Simuna Vabatahtliku Tu-letõrje Seltsile tegevustoetust summas 1278 eurot.	
---	--

Raha eraldamine reservfondist - Eraldati reservfondist 6993 eurot tegevustoetuseks Ebavere Tervisespor-dikeskusele arendustegevuseks.	
--	--

Avaliku ürituse luba - Anti luba Väike-Maarja rahvamaja-le Mikhililaada korraldamiseks 29. sep-tembril.	
--	--

Puude mahavõtmine - Nõustuti kolme hobukastani ja kahe vahtra mahavõtmisega Simuna alevikus. - Nõustuti ühe kase mahavõtmisega Väike-Maarja alevikus Põhja tn 9. - Nõustuti ühe vahtra mahavõtmise-ga Ebavere külas Oru I.	
---	--

Korraldatud jäätmevedu - Kinnitati üks ühise jäätmemahuti kasutamise kokkulepe. - Anti ühele taotlejale nõusolek pe-rioodiliseks liitumiseks korraldatud jäätmeveoga suveperioodiks.	
--	--

Raigu kruusakarjääri kaevanda-mise loa taotlusele arvamuse andmi-ne - Anti arvamus Raigu kruusakarjääri kaevandamisloa taotlusele: kaevanda-misloa väljastamisega kohustatakse arendajat likvideerima Raigu karjääri maa-alale jääva endise prügila jäätmed ning keelatakse segaolmejäätmete la-dustamine karjääri territooriumil.	
---	--

2013. a eelarve üldpõhimõtted ja lähtetingimused - Kehtestati 2013. aasta eelarve eel-nõu lähtetingimused ja eelarve koosta-mise ajagraafik.	
---	--

Asustusjaotuse muutmise algata-mine - Endise Sandimetsa küla elanikud on esitanud taotluse oma küla taasta-miseks. Nõustuti asustusjaotuse muut-mise algatamise eelnõu edastamisega volikogule otsustamiseks.	
--	--

Õppekeskuse võimla eelläbirääki-mistega pakkumise korras kasutusse andmine Otsustati anda eelläbirääkimiste-ga pakkumise korras kasutusse Väike-Maarja alevikus Pikk tn 4 asuv kinnistu, kinnitada pakkumise läbiviimiseks ko-misjon ja pakkumise tingimused.	
--	--

7. Väike-Maarja Seltsimaja põhi-määrase kinnitamine Sõna „rahvamaja“ asendatakse sõ-naga „seltsimaja“. Tegemist on ajaloo-lise nime taastamisega. Algatus saabus rahvamaja nõukogu poolt. Nõustuti Väike-Maarja Seltsimaja põhimäärase eelnõu esitamisega volikogule otsus-tamiseks.	
---	--

Mõtle, enne kui võtad lemmiklooma!

P u u t u n o m a ametiko-hustus-te tõttu igapäeva-selt kokku teemaga, mil-lest ei taheta igapäevavestlustes rääkida, s.o hüljatud lemmikloomad või peremeeste hoolimatu käitumine oma lemmik-loomade suhtes. Vahel mõned inimesed ei mõtle, enne kui omale koju lemmiklooma(d) võtavad. Jäetakse kaalumata, kas neil on üldse rahali-si võimalusi looma ülal pidada, kas kodus on piisavalt ruumi, et lemmik-loom end seal hästi tunneks jne. Kui lemmikloom(ad) on muutunud „tüli-kaks asjaks“ koduseinte vahel, siis ta lihtsalt hüljatakse. Seejärel kaastundlik kodanik, kes, märganud hulkuvat loo-ma, annab sellest teada loomade varju-paigale või vallavalitsusele. Hulkuvate loomade varjupaika viimise korraldab vallavalitsus ning samas ka maksab varjupaigateenuse eest. Ühe lemmik-looma loomade varjupaika viimine maksab vallale 125-180 eurot. See on inimese hoolimatu käitumise eest väga suur summa! Inimeste hoolimatut suhtumist lem-mikloomadesse on sellel aastal olnud märgatavalt rohkem kui varasematel aastatel. Miks see küll nii on? Toon välja ühe juhtumi selle aasta septembrikuust. Telefonikõne kesk-konnanõunikule ja mulle antakse tea-da, et kõneleja maja juurde on tulnud kaks kassipoega ja nüüd on vaja need kiiresti loomade varjupaika viia. Lähen kohale ja selgub, et helistajal on isane ja emane kass. Emane kass tõi kevadel pojad, kuid nüüd ei ole peremehel nen-dele enam süüa anda, sest talveks jääb isegi kaks kassi toita. Vestlusest selgub, et ka eelmisel aastal oli selline olukord olnud. Siis oli ta kassipojad metsa vii-nud, aga sellel aastal ei ole tal selleks enam jaksu! Minu sees seoses lemmikloomade-ga valitsevad vastakad mõtted ja tun-	ded on väga tabavalt kir-ja pannud 5. oktoob-ril 2012. a i l m u n u d V i r u m a a Teataja juhtkiri „Loomaarmastuselt viie Euroopa tippriigi hulka“. Siinjuures väljavõte artiklist: „Inimene on looma peremees ja see tähendab ka vastutust. Kes võtab looma, peab endale aru and-ma, et neljajalgne sõber on pereliige pikkadeks aastateks. Hea peremees hoolitseb oma lemmiku eest – toidab, ravib, treenib teda, suhtleb ja mängib temaga. Kui inimene ei soovi, et ta hoolealune paar korda aastas uue pe-sakonna ilmale tooks, tuleb juba lem-miklooma võttes eelarvesse planeerida steriliseerimisoperatsioon. Kõik see kokku ei tule sugugi odav, aga kui ini-mene looma armastab, siis ta maksab selle hinna. Kui aga pole igapäevaseid võima-lusi koera-kassi pidamiseks – olgu siis takistuseks aja- või rahapuudus, väike korter või miski muu –, ent loomaar-mastus on suur, siis on ju alati võima-lus seada sammud varjupaika ning seal mõne loomaga mõni tund veeta: tema-ga mängida, jalutada. Lemmikloomade hülgaajate põlas-tusväärset seltskonda on raske mille-gagi mõjutada, seda enam, et tegu on raskesti tõestatav ning tegemist väli-selt igati ontlike inimestega. Karistu-sed lemmikloomade abitusse seisukor-da jätmise eest peaksid Eestis olema kordades rangemad. Seda, kuidas suhtutakse loomades-se, peetakse ühiskonna küpsuse näita-jaks. Eestis ei ole seda küll keegi uuri-nud, aga ilmselgelt on see näitaja siin mannetult madal. Võib-olla peaksime hakkama hoopis selles asjas pürgima viie Euroopa tippriigi hulka.“ Mõtle enne, kui võtad omale hool-dada lemmiklooma!
Leie Nõmmiste	

Vallavalitsus tänab

Vallavalitsus on tänulik Luiste Mõis OÜ/ECE Capital OÜ-le, kes tegi hea-teo ja andis valla omandisse Simuna alevikus asuva remonditud korteri, sooviga toetada mõnda Simunas töö-tavat noort perekonda või inimest, kes edendab valla elu ja loob positiivset	väärtust – näiteks mõnda õpetajat. Alates septembrikuust kasutabki korterit Simuna Kooli uus matemaati-kaõpetaja. Vallavalitsus tänab Simuna aleviku arengule kaasa aitavat ettevõtet.
---	---

Teade puuetega laste vanematele!

7. novembril kell 13.00 on puuetega laste vanemad oodatud kokkusaamisele Väi-ke-Maarja hooldekodu päevakeskuse ruumi.

Vallavalitsuse sotsiaalosakond

Registreeritud töötute arv Väike-Maarja vallas

31. jaanuaril – 225	30. juunil – 165
29. veebruaril – 215	31. juulil – 155
31. märtsil – 207	31. augustil – 154
30. aprillil – 192	30. septembril - 161
31. mail – 165	

2012. a Väike-Maarja valla kaunimad koduaiad

8. augustil käis Kauni Kodu konkursi hindamiskomisjon oma iga-aastasel ringreisil. Hindamiskomisjoni liikmete hinnangul oli sel aastal tase väga kõrge ja kõik konkursil osalenud koduaiad väärivad igati tunnustamist. Igapäevaselt vallas ringi liikudes jäävad sisehoovides paiknevad kaunid aialahendused sageli märkamata, eestlasliku tagasihoidlikkusega ei tule keegi ise end konkursile üles andma. Õnneks on meil inimesi, kes oskavad märgata oma lähinaabri, külaelaniku või muidu tuttava inimese suurt tööd – kaunist koduaeda – ja sellest meile, Kauni Kodu hindamiskomisjoni liikmetele teada annavad.

2012. a Kaunis Kodu konkursi neli terviklikku koduaeda on:

- **Perekond Pello koduaed** Kolde tn 7 Väike-Maarja alevikus. Maja koos kõigi abihoonetega harmoneerub aiaga. Väga heas korras on nii iluaed kui ka aiatagune. Aias on säilitatud ka endise omaniku lillepeenar ning seda on uuendatud ja täiustatud.
- **Helju Nurga kiviktaimla** Renne teel Väike-Maarja alevikus. Helju Nurk rajas juba 25 aastat tagasi aiamaade kõrvale liigirikka kiviktaimla. Esialgu oli kiviktaimla rajamise eesmärgiks vältida prügimäe tekkimine olemasolevasse kivihunnikusse. Siiani hoiab Helju Nurk tänuväärselt korras maa-ala, mis ei ole tema oma ja mida ta ei näe isegi oma koduaknast. Kiviktaimla on väga

hästi hooldatud ja kauni kujundusega ning ilmestab ühte nurgakest Väike-

mõeldult jagatud iluaiaks, tarbeaiaks ja majandushooviks. Aias on muljet avaldav stiilne istumisnurk ehk „jahimajake“. Huvitavalt on lahendatud aiapäätmete kompostimine ja vihmavee kogumine.

Kolm külastatud koduaeda olid omanäolised ja väärivad eriauhindu:

- **Ly Ipsbergi ja Raivo Naritsa koduaias** Koonu külas on väga palju eri liiki noori puid ja ilupõõsaid. Sauna ja elumaja vahele on rajatud puusektoritest kõnnitee, mis on stiilne ja omanäoline.
- **Reeva Johanson** koduaed Liivaküla külas on justkui lilleaed, millest igal sammul õhkub suurt lillede armastust. Aias on iga nurgake ära kasutatud ja korda tehtud.

Maarja alevikust.

- **Perekond Haiba koduaed** Kolde tn 15 Väike-Maarja alevikus. Aed on mitmekülgse kujundusega ja väga

Perekond Haiba kaunis koduaed Väike-Maarjas Kolde tänaval. Foto: erakogu.

Pilk Ly Ipsbergi ja Raivo Naritsa koduaeda Koonu külas. Foto: Leie Nõmmiste.

liigirikas, funktsionaalselt hästi liigendatud, suur iluaed koos veesilma ja puhkenurgaga.

- **Perekond Lukmanni koduaed** Välja tn 10 Väike-Maarja alevikus. Väga väike maa-ala on oskuslikult ja läbi-

keskkonda ning aitavad seeläbi meie koduvalda kaunimaks muuta!

Hindamiskomisjoni nimel

Leie Nõmmiste

Väike-Maarja lasteaia ümbrusesse kerkis sel aastal mitmeid uusi ja huvitavaid atraksioone. Meenutus ronimistorni avamiselt. Foto: Ene Preem.

Väike-Maarja Gümnaasiumi 10. klassi õpilastele anti pidulikult kätte matriklid

25. septembri keskpäeval kogunesid Väike-Maarja gümnaasiumiosa õpilased Vabadussõja mälestussamba juurde, kus 10. klassi õpilastele anti pidulikult kätte matriklid ja kinnitati nende kuulumist gümnaasiumiperre.

Üheskoos lugesid õpilased ette töötuse. Töötuse teksti on koostanud õpetaja Elvi Kiisküla ja see kätkeb endas olulisi õpilaseks olemise põhitõdesid. Töötati tunda ka hiljem, juba kooli vilistlasena, huvi kooli käekäigu vastu ning aidata oma nõu ja jõuga kaasa kooli arengule. Igauks andis oma töötusele allkirja ja võttis selle pidulikult direktor Raili Sirgmetstalt ja Kaitseliidu Väike-Maarja rühma ülemalt Ants Rikbergilt vastu.

Direktor Raili Sirgmetstalt ütles oma tervituskõnes: „Te annate täna töötuse, mis seob teid kõigiga, kes on Väike-Maarja gümnaasiumis õppinud ja õpivad, see on ka side läbi aja nende inimestega, kelle mälestuseks see aumass on püstitatud.“

„Gümnaasiumiõpingute alustamisega olete teinud oma esimese tõsise valiku. See toob kaasa teatud õigused ja kohustused. Täna töotate te kaheksat väärtust, mida kannate läbi kooliaja ja võtate endaga kaasa ellu. Te töotate ustavust Eesti riigile, koduvallale ja koolile. Töotate tunnistada oma vigu ja eelistada ausust, väärtustada

oma kodu ja lähedasi. Täna saate oma matriklid, kuhu kogute hinded kõigist teadmistest ja oskustest, mida koolis omandate ning mida meie – õpetajad – mõeldame. Kuidas kellegi tulemus kolme aasta pärast on, see on teie endi teha,“ rääkis Raili Sirgmetstalt.

Vallavalitsuse tervitussõnavõttus ütles haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Aare Treial: „Soovin, et teile täna antud Väike-Maarja Gümnaasiumi sümbolid muutuksid teie jaoks sisuliseks väärtuseks. Soovin, et teie matriklites oleksid parimad hinded, mis vastavad teie võimetele ja töökusele. Soovin, et te kõik lõpetaksite kolme õppeaasta pärast Väike-Maarja Gümnaasiumi.“

Kaitseliidu Väike-Maarja rühma ülem Ants Rikberg soovitas oma tervituskõnes kanda kõigil neid väärtusi, millest töötuses juttu, alati endaga kaasas, pidada neid meele ja järgida neid - nii kooliajal kui hiljem elus.

See kaunis matriklite kätteandmise ja töötuse ütlemissõnavõttus on Väike-Maarja gümnaasiumis kestnud juba kümnekond aastat. Ürituse toimumine Vabadussõja mälestussamba juures on sümbolise tähendusega, rõhutab selle pidulikkust ja olulisust.

Ilve Tobreluts

Gümnaasiumi 10. klassi õpilased matriklite ja omakäeliselt allkirjastatud töötustega. Paremal klassijuhataja Geidi Kruusmann. Foto: Ilve Tobreluts.

50 aastat kutseharidust Väike-Maarjas

Väike-Maarja Õppekeskuse vilistlaste kokkutulek toimub 10. novembril 2012.

Osalustasu on oktoobrikuu lõpuni 10 eurot, alates 1.11.2012 on osalustasu 15 eurot. Osalustasu palume kanda Väike-Maarja Vallavalitsuse kontole 10502009482007 SEB või 221025205355 SWEDBANK.

Selgituseks palun märkida märksõna VMOK kokkutulek, osaleja ees- ja perekonnanimi ning lõpetamise aasta.

Põllumeeste seltsimaja juubelikonverents käsitles seltsitegevuse aastasada

20. septembril koguneti Väike-Maarja rahvamaja seltimaja 100. juubelile pühendatud konverentsile „Seltsitegevuse aastasada“.

Väike-Maarja Põllumeetse Seltsi juhatuse esimees Jaak Läänemets küsis konverentsi avades, et kas keegi selle auväärse maja rajajatest oskas tol ajal ka mõelda, et mis võiks siin majas olla 100 aasta pärast? Ta avaldas lootust, et konverentsi käigus saab kuulda ka, mis oli tol ajal selleks käimalükkavaks jõuks, mille ajal nii ruttu, ühe aastaga, nii suurepärase maja püsti pandi? Vallavanem Indrek Keskülale sõnajärge üle andes tundis Jaak Läänemets heameelt selle üle, et saja aasta tagusest põllumeeste seltsi asjast on tänaseks valla asi saanud.

Sellesse majja on saja aasta jooksul väga erinevatel põhjustel tulnud, tödes Indrek Kesküla ja lugus konverentsist osavõtjatele tervituseks ette omakoostatud värsiread – Lihtsa mehe oodi, milles ta oli värsiridade koondanud maja sajaaastase loo.

Konverentsi peaesinejaks oli Eesti Maaülikooli rektori nõunik, Eesti Kirjanduse Seltsi auliige Peeter Olesk, tema ettekande teemaks: **Väike-Maarja Maarjamaal**. Maja ehitusaega põigates nentis ta, et oli siis kohalike seas ka küsijaid, mis selle nii suure majaga peale hakatakse. Õnneks suutsid seltsimaja ehituse eestvedajad Märt Meos ja Jakob Liiv eesmärkidele kindlaks jääda ning hoone kerkis plaanitud kujul.

Peeter Olesk võttis kõne alla kaks Väike-Maarja tänapäevaga seotud teemat. Kõigepealt hiljuti laiemalt arutusalal olnud Sisekaitseakadeemia ümberkolimise Ida-Virumaale, mis tooks kaasa ka Väike-Maarja Päästekooli ümberkolimise. Selle põhjenduseks on toodud, et Narvas on Eesti riiki liiga vähe. Olesk tõstatas küsimuse, et kas Väike-Maarjas on siis Eesti riiki liiga palju? Siit mõtteainet. Samas laadis

arutles ta ka loomsete jäätmete käitlemise teemal ja pani kuulajaskonna

tegevusest aastatel 1920-1940 rääkis seltsi liige Hanno Tamm. See ajajärk oli

Eesti Vabariigi õitse-aeg. Sellel ajal oli näiteks Viljandimaal Kõo vallas kõige rohkem Eestis jalgrattaid, aga Väike-Maarja kihelkonnas Vao vallas oli kõige rohkem rehepeksu garnituure. VMPSi esimees Arnold Matlep Loks külast ostis rehepeksugarnituuri – traktori ja viljapeksumasina – Tallinnast. Teel Tallinnast koju paluti teda aga vilja masindama. Kui ta lõpuks Loksale tagasi jõudis, oli suurem osa garnituuri maksumusest juba tasa teenitud. Sedavõrd efektiivne oli õige majandamine ja õige majanduslik mõtlemine. Põllumeeste selts oli edukalt majandamist propageerinud 1896. aastast alates.

Esimene seltsi esimees oli Aleksander von Harpe. 1911. a sai seltsi esimeseks eestlasest esimeheks Villem Eichorn.

hiljem hakati jagama teadmisi ka traktoristidele aiatööst ning põllutööriistade ja masinate remondist.

1907. aastal tuli Väike-Maarjasse koolmeister Märt Meos. Tema soovitas seltsil rõhku panna ka kunstilise poole arendamisele ning asutas seltsi segakoori ja orkestri. „Märt Meose tulekuga kujunes välja uus peotüüp: kontsert, näidend, tants. Peod olid olulised selleks, et seltsimaja ehitamise võlga tasa teenida. „Esimese maailmasõja alguseks oli seltsimaja ehitusvõlg tasa,“ meenutas Hanno Tamm.

Seltsi üks tähtsamaid ettevõtmisi oli iga-aastane näituste korraldamine. Alguul toimusid need Müüriku mõisa aias, 1912. aastast alates aga seltsimaja aias ja seltsi talus. 1903. a alates võeti näitusele põllumajandussaadustele ja loomadele lisaks ka talutehnikat. 1931. aastal oli näitus ülevirumaaline, 280 väljapanekuga ja 5000 külastajaga. Hiljem toimusid ülevirumaalised näitused veel kahel korral, olid väga pidulikud, nende ajal anti seltsimajas ka teatrietendusi. Selle kõigega kaasnes suur edu ja rahaline tulu. Tõhusalt viis kodukultuuri edasi 1930. aastal asutatud Väike-Maarja maanaiste selts. 1936. aastal, kui tähistati põllumeeste seltsi 40. aastapäeva, kinkis maanaiste selts, kuhu selleks ajaks kuulus 35 liiget, põllumeeste seltsile lipu.

vaatavad seltsimaja hoonet nüüd hoopis uue pilguga ning hindavad rohkem aastakümneid kestnud seltsielu.

Seltsimaja 100 aastat jõudis raamatusse

Konverentsi viimase etteastena tutvustas põllumeeste seltsi liige ja muuseumi juhataja Marju Metsman äsja trükist ilmunud seltsimaja 100-aastast lugu tutvustavat raamatut „Sajand seltsielu südames“. Raamatu koostajad on Elo Lutsepp, Marju Metsman ja Janek Kivi, väljaandja Väike-Maarja Põllumeeste Selts, selle ilmuniseks on aga oma panuse andnud päris paljud inimesed.

Maja sajandit erinevate nurkade alt põhjalikult vaatav raamat toob lugeja ette erinevaid ajajärke, erinevaid tegevusi ja erinevaid tegijaid, tutvustab põllumeeste seltside tekkega ja eelmise sajandi algusaja arhitektuuri, vaatab tagasi Väike-Maarja kujunemisele, rõhutab ärksate koolmeistrite Märt Meose ja Jakob Liivi olulisust seltsimaja ehitamisel ning annab majaga seotud inimeste mälestuste ja intervjuude kaudu hea ülevaate erinevatel aastakümnetel toimunud.

„Sajandi seltsielu südameks olnud maja – Väike-Maarja seltsimaja – on ausammas esivanemate sihikindlusele, töökuusele ja usaldusele, kandes endas

Peeter Olesk rääkimas Väike-Maarjast Maarjamaal. Foto: Ilve Tobreluts.

mõtisklema nii mõnegi teise teema üle. Ajaloodoktor, Eesti Rahva Muuseumi teadur-kuraator Piret Õunapuu esines teemal „**Seltsiliikumine kui rahvusliku ühistegevuse võimalus**“. Ettekandest tuli välja, et kõige rohkem oli Eestis eelmise sajandi algusaastail laulu- ja mänguseltse, kes koos orkestritega kandsid edasi Eesti rahvuslikku meelsust.

Eesti põllumeeste seltside tekke- loo teemal rääkis Eesti Põllumajandusmuuseumi koguhoidja-teadur Lembit Karu. Seltside teke sai alguse juba 17. sajandil Šotimaal ning liikus sealt Saksamaa kaudu siia poole. 1896. aastal jõuti põllumeeste seltsi moodustamiseni Väike-Maarjas.

Eesti seltsimajade arhitektuurist andis oma ettekandes ülevaate Eesti Vabaõhumuuseumi teadusdirektor Heiki Pärdi. Seltsimaju tekkis üle Eesti. Põhiliselt olid need puidust hooned, sest oli ju puit eestastele üks kõige kättesaadavamaid ja käepärasemaid ehitusmaterjale. Väike-Maarja põllumeeste seltsimaja oli üks esimesi kivist seltsimaju ja neist vahest kõige suurejoonelisem.

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

1907. aastast alates korraldati igal aastal põllumajandusalaseid kursusi,

Pilk konverentsisaali. Foto: Kadri Kopso.

„Õige eestlase suurim rõõm oli teha tööd oma talus, olles vaba mees vabal maal. Oli auasi olla põllumeeste seltsi liige ja osaleda selle töös,“ rääkis Hanno Tamm seltsi olulisusest.

Seltsi tegevus oli laiahaardeline ja edukas. Efektiivselt tegutsesid ka seltsist välja kasvanud Laenu-hoiuühisus ning Tarvitajate Ühisus, mis varustas seltsi liikmeid seemnete, majapidamistarvete, ehitusmaterjalide, riiete ja muude põllumajanduses vajalike kaupadega.

„Seltsitegevusest Väike-Maarjas 1940. aastatest tänapäevani“ oli Väike-Maarja gümnaasiumi õpilaste Riki-Brigita Mitti ja Hannamari Soidla ettekande teemaks. Ise vabasse Eesti Vabariiki sündinutena olid nad õpetaja Kristi Põdra juhendamisel ja muuseumi juhataja Marju Metsmani abil kokku pannud huvitava ja põhjaliku ülevaate, millega tutvustasid rahvamajas toimunud seltsielu ja olmet nõukogude võimu aastatest tänapäevani. Õpilased tunnistasid, et kuna nad ise pole nõukogudeaega kogenud, jääb nende põlvkonna jaoks üsnagi palju mõistatamatuks ja vahest ka uskumatuks. Siiski pidasid nad uurimust enda jaoks harivaks ja põnevaks ning tõdesid, et

paikkonna virget vaimu ja tugevat elujõudu,“ rääkis Marju Metsman.

Seltsimaja juubeliraamatu koostamise käigus avanes lugu eriliste nurkade alt. Mitmed huvitavad leiud postkaartide ja fotode näol, mille pöördel kirjutatakse seltsimajas puutuvast, telefonikõne ja kohtumine Inge Tederiga, mis keris vaibana lahti maja jalutussaalid varem asunud kujur A. Weizenbergi valmistatud rahvusliku ärkamisaja tegelaste büstide kinkija loo, valmistasid erilist rõõmu.

„Seltsimaja juubeliaasta on hoidnud meeled avatuna ja vaimu ärksana, toonud esile sajand tagasi kehtinud tõesed ning väärtused, rõhutanud koos tegutsemise olulisust ja ainuvõimalikkust, vääristanud aega ja inimesi ajas,“ kirjutab kokkuvõtvalt raamatu eessõnas seltsimaja juubeliaasta toimkonna liige Marju Metsman, kellele eeskätt võlgneb Väike-Maarja tänu selle ülevaatliku raamatu ilmunise eest.

Huvilistel on juubeliraamatut võimalus osta Väike-Maarja muuseumist.

Ilve Tobreluts

Muuseumi poolt konverentsi ajaks üles seatud näitus kajastas ilmekalt seltsielu ja seltsimaja lugu. Foto: Kadri Kopso.

Seppadest ja nende töödest – jutte vanadest aegadest

Minu vanaisa Jüri Kruhberg sündis 18. aprillil 1879. aastal Kärša mõisa moonakamajas. 19aastaselt alustas ta samas sepa õpipoisina kuni kutsuti sajandivahetusel tsaariarmeele aega teenima. Tuli minna tollasesse impeeriumi pealinna Peterburgi ühte eliit-väeossa, kust ta aga pääses veidi varem tänu väikesele kavalusele (aga mitte tervise arvelt).

Peagi tutvus ta tulevase elukaaslasega ja esimene poeg Aleksander sündis 1908. aastal (1940. aastast võttis nimeks Andres Kalvet). Järgmine elupaik oli Nadalama külas, kust käis tööle Kärša mõisa. Esimese Maailmasõja eel või ajal kolis pere Võivere mõisa moonakatemajja, kus elati uue maja valmimiseni 1920. aastate lõpupoole.

Mõisas oli vanaisa põhitegevus sepatöö, kuid tuli teha ka teopäevi. Selma Ojaste Orguse külast jutustas, et tema isa (Salemets) ja minu vanaisa olid kaks kõige tublimat niidumeest heinatööde ajal.

Eesti Vabariigi algul, pärast mõisamaade jagamist, sai vanaisa mõisa kar-

Oma abi pakkus siis üks Nadalama küla mees, kes oli ise tulekahju läbi elanud. Sõja lõpuaastal peksti vilja ka hilissügisel ja talvel, sest tööjõulisemad mehed olid sõjas, langenud, vangis või metsas. Paljud majapidamises vajalikud tööriistad tegi vanaisa kas sepikojas või kodus. Võiks siin nimetada suuremaid: kangasteljed, treipink, kruupink, vankrid, reed, saanid, harkader, vokk, linnasepress ja tänapäevalgi maainimestele vajalikud tööriistad nagu hark, labidas, reha, kõblas. Sepatööks vajalikud tööriistad (tangid, käärid, puurid, meislid, kangid ja muudki) meisterdas ta sepikojas.

Eraldi tuleks rääkida linakasvatusest, metsa- ja põllutööst, kivide ja kändude lõhkamisest, õlleteost, puskariajamisest, korvide, piipude ja suitsupitside valmistamisest ning veel mitmetest tegemistest. Mõisaajast jäi teda kummitama kubjas (või opman), kelle kuju tuli ilmselt vindise peaga ikka ja jälle meelde ja siis torises ta pahaselt: “Võts, võts Võivere Prots!”

Oma tööde kohta ütles ta ikka: “Kee-

Rehepeksumasin, millel Võivere külas oli masinistiks ka Jüri Kruhberg. Foto: Jüri Kalveti erakogu.

jalauda koos põllu- ja heinamaaga ning tallide läänepoolse osa peale ehitati maja. Mõisal oli oma viinakööök, mille kõrval asuski sepikoda. Praeguseks on sepikoda ja paljud teisedki hooned lammutatud või hävinenud.

Vabariigi algul asutasid talumehed masinaühistu ja osteti viljapeksumasina ning katel. Nii suurte masinate veoks kasutati hobuseid – kas neli või kuus (loomulikult paarisrakendis). Katlamasinistideks olid vanaisa ja Karl Meola. Mäletan ka 1944. aasta augustikuu viljapeksmist Albri peres, kus sädemest süttinud tuli hävitas küüni, lauda, aida (üks pikk hoone), kahjustas vilja ja maja. Viljakotid pandi kärbaste alla, kuid keegi autu inimele varastas need.

gi ei küsi, kui kaua sa üht või teist tööriista valmistasid, kuid küsivad ikka, et kes selle tegi?” Üks erilist täpsust nõudev töö oli vankriratta rehvide paigaldamine, sest need ei tohtinud loksuda ega võinud põidasid pärast mahajahtumist puruks pressida.

Surivoodil olid tema viimased sõnad: “Ärge tontidele alla vanduge!” Seda ütlemist oleme järeltulijatena ikka meeles pidanud ja vastavalt ka tegutsenud. Jõudumööda oleme kaasa aidanud Eesti iseseisvuse taastamisele ega pole tontidele alla vandunud!

Jüri Kalvet
Orguse küla elanik

Ürituste sari „Väike-Maarja Seltsimaja 100“

02.06 – Pandivere päeval pandi seltsimajale sümbolne nurgakivi.

06.07 – Toimus suveõhturetk Väike-Maarja piirkonna veskitesse.

20.09 – Toimus konverents „Seltsitegevuse aastasada“. Ettekanded ühistevuse algusest ja arenemisest Eestis, seltsimajade rajamisest ja arhitektuurist, Väike-Maarja Seltsimaja ajaloost Eesti Rahva Muuseumilt, Eestti Põllumajandusmuuseumilt, Eesti Vabaõhumuuseumilt, Väike-Maarja Põllumeeste Seltsilt ning Väike-Maarja Gümnaasiumilt. Peasineja Peeter Olesk. Seltsimaja ajaloorooma „Sajand seltsielu südames“ esmaesitlus.

28.09 – Toimus suvelõpusündmus noortele. Sisukas ülevaade erinevatest vaba-aja veetmise võimalustest vallas. Nahahoolduse, kosmeetika ja meigi õpitoad. Osalesid sõbrad naabervalda-

de noortekeskustest. Päeva lõpetuseks meeletu tantsuõhtu. Külas olid Liina Vahter ja Luisa Värk, DJ Aare Laanmets.

29.09 – Toimusid talutoidupäev, Mikhli laad ja hoidiste mess. Lääne-Virumaa hoidisevalmistajate mooduvõtmine magusa, soolase ja üllatushoidise kategooriates. Õpitubades karaski küpsetamine, loeng köögiviljakasvatusest, tegevused lastele. Keldrikohvik. Kohalikud piimatooted, koduleib, hoidised ja palju-palju muud maitsvat. Kartulitoitude degusteerimine. Mikhli laadal kaubeldi valdavalt eheda kodumaise toidukauba ja käsitööga.

18.10 – Toimus kinopäev. Kohal oli kinobuss. Filmid nii suurtele kui väikestele. Tegutsesid töötoad. Näha sai põnevaid ja nostalgilisi ajaloolisi kaadreid Väike-Maarja kandi elu-olust.

17.11 – Stiilipidu „1912“

Rännak seltsimaja rajamisaastasest. Tolleaegsete traditsioonide kohane pidu näitemängu ja tantsuga. Kohal päevapiltnik. Avatud puhvet. Kavandage aegsasti ajastukohased kostüümid!

Enne suurt stiilipidu korraldab Tantsuselts Tarapita seltskonnatantsude õpitubasid valla eri paigus.

22.12 – Aastasajaball

Juubeliaasta säravaim sündmus seltsimaja avamispäeval 100 aastat hiljem.

Tantsuks bigbänd. Kõrgetasemelised üllatusesinejad.

NB!

Kõik sündmused leiavad aset seltsimajas ja selle ümbruses.

Täpsem info iga ürituse eel infolehes ja valla kodulehel.

Laupäeval, 17. novembril 2012 kell 6 õhtul

STIILIPIDU „1912“

Esietendub Toomas Suumani **näitemäng**

„Voolukatkestus“

Lavastaja Margus Grosnõi

- **TANTS**
- Mängivad Väike-Maarja Pasunakoor ja UNTSAKAD
- Päevapiltnik. • Puhvet. • Pääsmed saadaval seltsimajas ja äris Maarjalilil
- 12. novembrini 6.- • 13.-17. novembrini 8.- • Info 326 1837 / 5302 4437

Tantsuselts Tarapita kutsub tantsutubadesse

17. novembril toimub Väike-Maarja rahvamajas ürituste sarija “Seltsimaja 100” stiilipidu „1912“.

See on toleleagsete traditsioonide kohane näitemängu ja tantsuga pidu, millega tehakse rännak seltsimaja rajamisaastasse.

Tantsuselts Tarapita kutsub tantsuhuvilisi seltskonnatantsude õpitubadesse, et enne suurt pidu eelmise sajandi alguse seltskonnatantsud selgeks õppida.

Lisaks seltskonnatantsude õppimisele tehakse tantsutubades juttu ka eelmise sajandi moest, et kõigil oleks võimalik omale stiilipeo jaoks ka ajastukohased kostüümid kavandada.

TANTSUTOAD:

- 30. oktoobril kell 19.00 Kurtina külamajas
- 4. novembril kell 12.00 Simuna rahvamajas
- 6. novembril kell 19.00 Triigi spordihoones

Lisainfo:
Egne Liivalaid, tel 5648 7949

Hoidiste mess tekitas huvi ja pakkus mõnusaids maitseelamusi. Foto: Ilve Tobreluts.

Noored saja aasta vanuses majas

Aasta tagasi tehti Väike-Maarja noortekeskusele põllumeeste seltsi esimehe Jaak Läänemetsa poolt pakumine, osaleda suures ja vääriskas Väike-Maarja Seltsimaja 100 ürituste sarjas. Pakumine rõõmustas väga ja andis mär-

suvel ei tegele keegi sügise peale mõtlemisega, suvi on aeg puhkamiseks. Nagu vanasõnagi ütleb, et ega küsija suu pihta lööda. Uue hooga alustasime septembris, käiku läksid kõik kontaktid, isiklikud tuttavad, heade sõprade soo-

raske pidama saada. Päeva peale astus majast läbi ka lapsevanemaid. Oli neid, kes olid tulnud oma lapse ülesastumist vaatama ja ka neid, kes rõõmsalt töötubades kaasa löid. Suured ning katkematud järjekorrad olid juuksuri ja küünetehniku juures, ka kaartide ja käepaelte valmistamine oli populaarne. Maalituba ja lauamängude nurgake nautisid oma rahulikku toimetamist, mis oli ka hea, sest siis sai töötoa eestvedaja lapsi nõustada ja aidata.

Jõudis kätte õhtuste sündmuste aeg. Tasapisi saabusid külla meie sõbrad Rakke noortekeskusest ja Laekvere noortetoast, ka kohalikke noori tuli rohkesti.

Suursündmuseks olid õhtul saabusid külalised ja disko. Juba tund enne esimese tuntud külalise – Liina Vahteri – saabumist seisis noored seltsimaja koridoris troppis ja hetkel, mil meie staar saabus, meenutas seltsimaja fua-jee vaid filmidest nähtut – kilkamist ja ovatsioone jagus staari vääriliselt. Kohtumine Liinaga läks vapustavalt. Esineja rääkis oma kujunemisloost, oma õpingutest enne ja nüüd, õpilasvahetusest Taanis, oma tööst juuksurina, oma hobidest ja ühiskondlikest kohustustest – kes palju teeb, see palju jõuab. Noored võtsid külalisel tormiliselt vastu, tehti palju fännipilte ja küsiti autogramme.

Juba saabuski teine kauge külaline – Luisa Värk, kes oli samuti tulnud noortega kohtuma, oma tegemistest rääkima. Ta on küll täiskohaga ema, aga jõuab laulda, näidelda, firmat pidada. Lõpetuseks olid tal varuks ka mõned tuntud ja mõned vähem tuntud laulud. Esimese „Kodulaulu“, laulsid kõik noored kaasa. Ei pääsenud Luisagi autogramme kirjutamisest ja piltide tegemisest.

Kumbki külaline sai kingituseks temast meie oma maalitoa juhendaja Pi-

reti joonistatud portree.

Lõpuks saabus aeg tantsida Tal-linnast saabunud DJ Aare Laanmetsa plaadikeerutamise saatel.

Kui pidu läbi ja aeg kokkuvõtteid teha, võisime tõdeda, et kogu üritus läks korda. Vana seltsimaja oli täis nooruslikku elevust, töötubades jagus tegevust kogu päevaks, esinejad andsid oma panuse suure lustiga, noortekoh-

väledad jalad

Andreas Jõesaar – lauamängud.ee
Anneli Kalamäe ja tema tantsurahvas – liikumises on vaid puhas rõõm
Kalev Kodzis – helitehnika
Kalev Pärtelpoeg – lahke pererahvas
Taisi Tiimus – noortekohvik ja piletid
Dely Kroll – piletid
Lisette Kaselo – noortekohvik ja piletid

Liina Vahter autogramme jagamas.

ku tunnustusest ning usust noortesse – meiega arvestatakse, meid peetakse võrdseteks koostööpartneriteks. Terve aasta ürituse korraldamiseks tundus väga pika ajana. Esialgu ei olnud peas mõlumas ühtegi head plaani ega mõtet, mida täpselt teha, keda kutsuda. Vaid üks oli kindel, see maja ja ürituste sari on nii vääriskas, et ka noorteüritus peab olema tasemel.

Nagu ikka, on ajal kombeks kiirustada. Kevadest sai suvi ja oligi viimane aeg startida. Noortega vesteldes ja silmas pidades meie vallas noortele mõeldud ringide tegevust, tekkis plaan tutvustada suvelõpuüritusel sügisel alustavate ringide tegevust. Algas läbi-rääkimiste pidamise, kutsete saatmise ja helistamise aeg. Pidime tõdema, et

vitused ja septembrikuu lõppu planeeritud üritus hakkas kuju võtma. Algsest ideest – korraldada noortele terve pikk päev midagi harivat, lõbusat ja huvitavat – me ei loobunud.

Pikk päev startis juba varahommikul, mil Väike-Maarja vanas seltsimajas said paika sätitud lauad – toolid töötubade tarvis. Esmalt oli vaja leida mõnused kohad küünetehnikule, juuksurile, maalitoa jaoks, lauamängude mängimiseks, kohviku pidamiseks ja noortekeskuseks. Ülessättimist vajab helitehnika taustamuusika jaoks ning juba saabusid esimesed töötubade eestvedajad ja lapsed. Alguses tundus, et rahvast on nagu vähevõitu, aga on ju vanale eestlasele omane tõde, et alguses ei saa vedama ja pärast on

Luisa Värk väikeste fännidega.

vikus toimetaskid parimad müüjad ja kaupa jätkus peo lõpuminutiteni. Päeva käis nautimas ca 200 noort.

Hea oli tõdeda, et kõik noored, kes olid tulnud meie üritusest osa saama, käitusid hästi ja olid mõnused – nendega ja nende pärast tasub pingutada. See päev oli üks neist päevadest, mille pärast mina noorsootööd teen ja seda suurima rõõmuga.

Suur tänu teile:

Eve Malmberg – kaunid küüned nii noorele kui väga noorele
Sandra Kullas – soengud ja meik igaks juhtumiks
Piret Valdna – maalid sahtlisse ja seinale
Egne Liivalaid – nobedad näpud ja

Anet Veia – piletid
Väike-Maarja Õppekeskus – maitsvad küpsed noortekohvikusse
Liina Vahter – juuksur, näitleja, noorpoliitik, üliõpilane, ääretult vahetu ja mõnus inimene
Luisa Värk – ema, muusik, karjääri-naine – andekas laulja
Aare Laanmets – DJ
Kõik lapsevanemad ja noored, kes selle päeva tõeliselt nauditavaks ja mõnusaks tegid

Väike-Maarja Valla Noortekeskuse nimel

Meeli Veia

Talutoidupäev tõi ka hoidiste messi ja mihklilaada

Ürituste sarja „Seltsimaja 100“ talutoidupäev koos Lääne-Viru hoidiste messi ja mihklilaadaga meelitas 29. septembril Väike-Maarja rahvamaja ja selle ümbrusesse rohkesti huvilisi.

Päeva sisustasid talutoidu õpituba, hoidiste mess, laste mängu- ja õpituba, mihklilaat, õnneloosid ja „Seltsimaja 100“ loterii! Sai kuulata loengut

Päeva värvikaimaks osaks kujunes hoidiste mess, mille vastu oli suur huvi. Hindamiseks toodi kokku ligi 40 erinevat hoidist, küll soolaseid, küll magusaid. Põhiliselt olid osalejad Väike-Maarja põllumeeste seltsist ja kohalikud perenaised, rohkem väljast tulijaid oli Uhtna Külaseltsist. Hoidiseid oli väga erinevaid – häid ja veel

salat”

II koht Tiia Uutsalu (Väike-Maarja Põllumeeste Selts) “Punase kapsa salat”

III koht Ubja Külaselts “Kukeseened”

Magusad hoidised:

I koht Rein Orupõld “Kodumaasikamustika moos”

II koht Ene Laev (Väike-Maarja Põllumeeste Selts) “Õunamoos”

Üllatus ehk Ohhoo hoidised:

I koht Ubja Külaselts “Rõõmusõõm”

II - III koht Liivi Uueni “Tomati moos”

II - III koht Tantsuselts Tarapita “Õuna-ingveri moos”

- Ubja Külaseltsi võidumooi “Rõõmusõõm” valmistamisel kasutati õunu, sidrunikoort, mett ja röstitud päevalil-leseemneid.

- Liivi Uueni “Täku salat” valmistamise õpetus: kilo tomatit ja sama palju erinevat värvi paprikaid, sibulat ning pool kilo küüslauku. Lisaks veel nii peen- kui terapi-part, suhkrut, soola, sinepiseemneid, äädikat ja toiduõli.

Erinevate kartulisortide vahel valimisel tekib paljudel aeg-ajalt küsimusi, et millist kartulit omale maha panna või millist sorti talvekartuliks osta. See-tõttu tuli Heino Raidla mõttele panna talutoidupäeval maitsemiseks välja erinevaid kartulisorte, ka keedetult, mille seast saaks igaüks omale suupärase valida. Kartulisorte pakuti koos Jõgeva Sordiaretuse Instituudiga. Valikuvõimalusi oli päris palju ning maitsejaid ja hinnangu andjaid jätkus samuti. Kokkuvõttes hinnati kolmeks kõi-

ge maitavamaks kartulisordiks „Juku“, „Maret“ ja „Jõgeva Kollane“. Kõik need on aretatud Jõgeva Sordiaretuse Instituudis.

Instituudi teadurid Aide Tsahkna ja Ilmar Polli esinesid talutoidupäeval ka-hel korral loenguga kartulikasvatusest, kartulihaigustest ja kartulisortidest.

Kopso eestvedamisel karaskit. Seda tehti kahel korral. Ahjusooja karaskit pakuti ka laadalistele – see oli maitsev suutäis!

Talutoidupäev on kindlasti üks sel-liseid üritusi, mida tasub edaspidigi korraldada. Miks mitte kaasata sellesse ettevõtmisse ka Väike-Maarja õppekes-

Põllumeeste seltsi liikmetel Liivi Uuenil ja Ruth Raidlil on põhjust talutoidu-päeva ja hoidiste messiga igati rahul olla. Foto: Ellu Moisa.

kartulikasvatusest ja maitsta erinevaid kartulisorte.

Mihklilaadale olid kaupleva ooda-tud kõik, kes müüsid talutoitu, põllu-majandus-, aia- ja metsaadusi, talu-tehnikat, käsitööd ja muudki vajalikku. Tänavune mihklilaat tundus varasema-test mõnevõrra elavam ja enampakku-vam. Ilus ilm tõi kohale rohkesti müü-jaid ja ostjaid, valikut oli palju ja laada-melu jätkus päris mitmeks tunniks.

paremaid. Maitsejatel jätkus, mille vahel valida ja oli mõtlemist, millisele oma eelistus anda. Hoidiste laua ümber käis vilgas sagimine. Nii mõnigi maitsejaist sai hea ja erilise maitseelamuse kõrval ka mõne huvitava ja põneva retsepti kõrva taha panna.

Hoidiste messi tulemused

Soolased hoidised:

I koht (väga ülekaalukalt) Liivi Uueni (Väike-Maarja Põllumeeste Selts) “Täku

Kadri Kopso pakkus laadalistele ahjusooja karaskit. Foto: Ilve Tobreluts.

Huvilisi kuulamas oli ja küllap said osalejad nii mõnedki nipid teada, mida edaspidi kartuli kasvatamise juures ar-vestada.

Kartul oli üheks töövahendiks ka laste töötoas, kus Tiia Uutsalu juhen-damisel sai teha kartulitrukki. Lastele tegevust jätkus, näiteks valmistati vaht-rالهتdest roose, meisterdati tamme-tõrudest ning tehti muud põnevat. Talutoidu õpitöös küpsutati Kadri

kus! Koostöös annab seda päeva kindlasti veel asjalikumaks ja huvipakkuva-maks muuta.

„Seltsimaja 100“ talutoidupäev sai teoks põllumeeste seltsi, rahvamaja, tantsuseltsi Tarapita, Härmalõnga ja veel paljude osaliste ühisettevõtmise-na. Palju tänu kõigile!

Ilve Tobreluts

Hanno Tamm kogub ja säilitab etnograafilist vanavara

Meie valla Tisleri talus elav koduloohuviline Hanno Tamm on oma sõnul 1965. aastast alates teadlikult kogunud ja säilitanud väärtuslikku vanavara – eeskätt Eesti talukultuuriga seotud esemeid.

Nähes, kuidas kolhoosikorra ajal endised talumajapidamised hääbuma hakkasid, püüdis ta talus kasvanuna teadlikult olulisemaid asju alles hoida. Ta käis ka ümbruskonnas lahtiste silmadega ringi ja huvitus taludes kasutusel olnud esemetest. Osa asju leidis ta isegi prügimäelt, sest vana kraam, mis enam suuremat kasutust ei leidnud, jäi jalgu ja visati lihtsalt minema. Hanno Tamm aga korjas üleliigseks muutunud asjad kokku, puhastas, harjas ja restaureeris neid ning võib nüüd neist leidudest siirast rõõmu tunda.

Aastakümnetega on Hanno Tamm teinud ära ütlemata väärt töö. Ta on päästnud hävimisest suurel hulgal taluajalooga seotud esemeid ning hoiab ja säilitab neid tulevastele põlvkondadele. Hanno Tamm oskab hinnata ja näha eranditult iga eseme unikaalsust ja pea iga eseme kohta oskab ta rääkida ka loo – kus talus see kasutusel oli, mida sellega tehti ja milleks kasutati ning ka seda, kuidas ja kelle kaudu see temani jõudis.

Tisleri talus on tema esivanemate juured. See talu on aidanud mitmeid põlvkondi üle erinevatest aegadest. Nüüdseks on Hanno Tamm Mustvee vene soost ehitusmeistrite poolt 1911. aastal ehitatud pika talu kõrvalhoone täitnud hindamatu varaga.

Varamu sisaldab väga palju erinevat liiki talukraami. Kirveidki on näiteks nii palju, et neist on õnnestunud taluõuele lausa omaette näitus kokku panna. Neid on seal erinevatest aegadest, erineva kuju ja erineva otstarbega. Mõni neist on vähem, mõni rohkem kulu- nud, paljudega aga on seotud ka Hanno Tamme enda isiklikud töötegemise mälestused, mõnega lausa lapsepõlvest peale. Nende seas on kirveid, mis teeninud Tisleri talu enam kui seitsme aastakümne vältel, aga on ka hilisemaid. Kirved väärivad tähelepanu ka

Hanno Tamm tutvustab valla haridus- ja kultuuriosakonna juhatajale Aare Treialile ja Väike-Maarja rahvamaja juhatajale Kalev Pärtelpojale oma etnograafilist varamut. Foto: Ilve Tobreluts.

seetõttu, et nad on inimekonnale olnud ühed vanemad ja väga olulised töövahendid, nagu saed ja haamridki, mida samuti on seal näha väga erisuguseid.

Vanu asju Tisleri talust. Foto: Ilve Tobreluts.

Näiteks tutvustas ja demonstreeris Hanno Tamm neist üht omapärasemat, siinkandis kasutusel olnud paekivi lõõ-

mise haamrit. Kolleksioon on tõesti rikkalik. Seal leidub tavalisi ja vähem tavalisi asju, aga leidub rohkesti ka niisuguseid, mil- le otstarvet annab esialgu kohe mõistata ja mõne otstarvet ei mõtlegi välja. On ka päris vanu asju, näiteks lähkrid.

Ühe kaselaastust märsi vanus aga ulatub koguni 150 aastani. Kuna vanaisa oli sepp, on näha ka veel 19. sajandist pärit sepatööriistu. Muu vara seas leidub erinevates riikides valmistatud sõjaväearustustki: saapaid, sõduri vöötaskuid jne.

Peale taluga seotud esemete kogub Hanno Tamm ka palju muud väärtuslikku, muu seas apteegiantiiki. See on üsna spetsiifiline tegevus ja võib arvata, et tema juures on üks Eesti märkimisväärsimaid apteegiantiigi kogusid. Mõni ese on seal eriti unikaalne. Näiteks Oskar Lutsu teoste ekraniseeringutes kasutatud kenasti restaureeritud Paunvere vana apteegi rohuriul või sama päritolu Böömi kristall. Ühe oma apteegiantiigi kollektsiooni väga väärtusliku eseme – Müüriku Hoffmannitele kuulunud kaevuveefiltri – on Hanno Tamm deponeerinud eksponeerimiseks Väike-Maarja muuseumile ja kõigil huvilistel on võimalik sellele seal pilk peale heita.

Oma pikale kollektsioneerimisajale tagasi mõeldes ütles Hanno Tamm: „Kahetsen, et ei märganud kohe, 1960. aastatel koguda taludest kokku kodukootud viljakotte. Igal talul olid viljakotid omamoodi, sisaldasid erinevaid triipmustreid ja mõnel ka tunnusmärke. Siis oli peredes neid kotte veel järele, need olid kasutuses ning nendest oleks saanud väärtusliku ja lausa unikaalse kollektsiooni.“ Praegu on tal huvilistele näidata vaid Tisleri talule iseloomulikke viljakotte, aga suur väärtus on nendelgi.

Hanno Tamme juures on õppekai- kudel käinud ka õpilased. On selgi õppeaastal kokkulepe Väike-Maarja gümnaasiumi ajalooõpetaja Kristi Põdraga, et mindaks selle rikkaliku varamuga tutvuma. Seal on, mida vaadata, eriti veel, kui giidiks on südamega asja juures olev Hanno Tamm ise, kes teab ja oskab iga asja juurde ka huvitava ja kaasakiskuva loo rääkida.

Ilve Tobreluts

„Viru pael ja pastel“ uued õppepäevad – villa töötlemise koolitused novembrikuus

Kevadel alanud Väike-Maarja põllu- meeste seltsi ja Väike-Maarja muuseumi õppepäevade sari „Viru pael ja pastel“ jätkab novembrikuus villatöötlemisega.

Läbi aastasadade kujunesid, nii nagu mujal Läänemere ääres, ka Eestis vastavalt siinsete inimeste vajadusele ja looduslikule valikule välja erinevate villatüüpidega lambad. Tugev, pikk ja läikiv pealisvill andis esemele vastupidavuse, pehme alusvill tihendas. Arhailisemad neist on kahekihilise villatüübiga lambad, kelle villast algselt ka näiteks viikingilaevade purjeriit kooti. Hiljem jäadi taoliste, pisut küll juba pehmema villatüübiga, lammaste villa kasutama erilist vastupidavust nõudvate kaunite tekstiilesemete valmistamiseks nagu (gobelään- ja rüüu-) vaibad, sõidutekid, vilditud esemed jne.

Õppepäevad toimuvad Väike-Maarja muuseumis, osalustasu on 3 eurot õppepäeva kohta.

Registreerumine veebilehe [vmps. weebly.com](http://vmps.weebly.com) kaudu või telefonil 526 3831. Villa ketramisel kedervarrega (03.11 ja 24.11) on õppepäeval osalejate piirarv 10 inimest.

ÕPPEPÄEVADE KAVA

3.11.2012 kell 13-16 **Villa sorteerimine ja noppimine. Villa kraasimine ja ketramine kedervarrega, I.** Juhendaja Annika Michelson

4.11.2012 kell 12-16 **Millised villa tüübid sobivad millise tehnika jaoks?** Juhendajad Katrin Kabun ja Annika Michelson

24.11.2012 kell 12-16 **Villa ketramine kedervarrega, II.** Juhendaja Annika Michelson

25.11.2012 kell 12-16 **Villa ketramine vokiga, vanade vokkide „ülevaatus“, uued vokid, vokinööri tegemine.** Juhendajad Imbi Jäetma ja Annika Michelson

18. jaanuaril 2013 on palutud Eesti Rahva Muuseumilt temaatiline programm „Käsitööseseid Virumaalt“. Tartusse sõidetakse rongiga. Täpsem kava tulekul.

Õppepäevade juhendajatest:

Annika Michelson. Maalamba villa asjatundja ja Virumaalamba kasvataja; maalamba villa ketramise asjatundja. <http://kiltsimeadow.wordpress.com>

Imbi Jäetma. Maalamba villa asjatundja ja maalamba kasvataja. Villa töötlemise tööriistade maaletooja. <http://www.lahemaalammas.ee>

Katrin Kabun. Maalamba villa asjatundja ja disainer. Maalamba villa kangakudumise asjatundja. <http://www.katrinkabun.com>

Marju Metsman
„Viru pael ja pastel“ projektijuht

Näitus

“Sepad ja sepised” Väike-Maarja muuseumis

Väike-Maarja muuseumis on üleval näitus “Sepad ja sepised”. Näitusel saab näha Väike-Maarja ja Simuna kihelkonnas tegutsenud seppade sepiseid, tööriistu ja fotosid nii muuseumi kui erakogudest. Näitus jääb avatuks 2. novembrini 2012 muuseumi lahtiolekuaegadel E-R kella 10.00-17.00. Huvilised on oodatud!

Info Marju Metsman, tel 326 1625

Muuseumiuudised

Muuseumisõprade seltsi õhtul 1. novembril räägitakse Väike-Maarja valla monumentidest.

Väike-Maarja muuseumisõprade seltsi õhtul, 1. novembril 2012 kell 18.00 Väike-Maarja muuseumi klassitoas räägib Eesti monumentide e-kataloogi koostaja Heiki Koov Väike-Maarja vallas asuvatest monumentidest. Lähemalt saab vaadata www.monument.ee

Huvilised on oodatud!

Väike-Maarja muuseumi II korruse näitus on 5. novembrist aasta lõpuni külastajaile suletud.

Seoses Väike-Maarja muuseumi teisel korrusel asuva fondi ümbertõstmise ja korrastustöödega on teise korruse ekspositsioon 5. novembrist kuni 31. detsembrini külastajaile suletud. Võimalik on külastada muuseumi esimese korruse näituseruume.

Alates 17. novembrist aasta lõpuni on muuseumi koostatud Väike-Maarja seltsimaja juubelinäitus “1912” avatud Väike-Maarja seltsimaja jalutussaal.

Väike-Maarja Gümnaasiumi poisid Teises maailmasõjas.

Väike-Maarja gümnaasiumi 11. klassi noormees Kevin Hövelson koostab käesoleval õppeaastal uurimuse Väike-Maarja gümnaasiumi poistest Teises maailmasõjas. Tegemist on seni uurimata valdkonnaga. Palume ühendust võtta inimestel, kellel on materjale Väike-Maarja gümnaasiumis õppinud ja Teise maailmasõja sündmustega seotud olnud poiste kohta.

Väike-Maarja muuseumi kontakt: tel 326 1625 või muuseum@v-maarja.ee

Näitus „Sepad ja sepised“ on avatud Väike-Maarja muuseumis 2. novembrini.

Väike-Maarja muuseumi kontakt: tel 326 1625 või muuseum@v-maarja.ee

Marju Metsman
muuseumi juhataja

Õpetajate naisrühm tähistab 30. sünnipäeva

1982. aasta suvel Tallinnas koolinoorte tantsupeol otsustasid Väike-Maarja rahvatantsurühmi saatnud õpetajad moodustada õpetajatest ja kooli töötajatest naisrahvatantsurühma. Selle mõtte algatajad olid õpetajad Urve Olesk ja Ülle Nirgi. Tantsujuhiks sai õpetaja Aino Lukman, kes ise oli oma esimesed juhendaja-tarkused omandanud koos abikaasa Meinartiga Maie Orava käe all B-segarühmas tantsides ja rahvatantsu vastu üha suuremat huvi tundes.

Naisrühm 1983. aastal.
Foto: Aino Lukmani erakogu.

18. novembril tuldi esimest korda kokku ning seda päeva loetaksegi rühma sünnipäevaks. Tantsu õppides tuli tantsimiskindlus, tulid esimesed esinemised, tasapisi tulid ka kogemused. Tantsupisik aina süvenes ...

Mida need kolm aastakümnet on rühmale kaasa toonud, kus on käidud, kus esinetud?

1985. aastal õpiti selgeks vabariikliku tantsupeo repertuaar, võeti osa ülevaatusetest ning rühm pääses suurele üldtantsupeole. Esineti kooli ja rahva-

serdid, kooli aastapäevad, nii Virumaa tantsupeod kui ka suured koolinoorte ja üldtantsupeod Tallinnas ning rohkesti teisi erinevaid üritusi lähemal ja kaugemal, kus naisrühma esinemised olid alati oodatud. Mõned üritustest hakkasid korduma igal aastal ja neist kujunesid traditsioonid, mõned toimusid harvemini, kuid pea iga aasta on tantsurühmale kaasa toonud ka midagi erilist, uut ja vahel üllatavatki.

1991. aasta suvel külastati Soomes Sonkajärvit, kus võeti osa sealsetest

1995. aastal anti president Lennart Merile F. J. Wiedemanni nimeline keeleauhind. Auhinna üleandmine toimus Väike-Maarjas, kontserdil esines ka naisrühm. Võeti osa Virumaa päevadest, mille raames toimunud hariduspäeval esineti Väike-Maarjas ja Simunas. Rakvere Rahvaaias käidi Virumaa laulmise ja tantsimise peol.

1996. aastal oldi jaanipäeval külaliskaks Saaremaal Kaarma valla külapäevadel.

2000. aastal osaleti koos gümnaasiumi IV klassi rühmaga Eesti – Soome I tantsupeo ülevaatusel ja kahe riigi ühisel tantsupeol Helsingis.

Järgnevatel aastatel osaleti taas paljudel vala ja rahvamaja üritustel, abistati I Maie Orava võistutantsimise läbiviimist, mis toimus Väike-Maarja rahvamajas, esineti üle-eestilistel priihtahtlike pitsimeeste pidustusel Müüriku laululaval. Oldi osalised Maie Orava võistutantsimisel Tartus ja tähistati rühma 20. sünnipäeva.

2004. aasta oli kuulutatud Kristjan Toropi aastaks. See unikaalne Eesti mees on ise öelnud, et folkloori jäädvustamine nõuab energiat ja suurt tööd. Kristjan Torop on teinud hindamatut tööd meie esivanemate rahvatantsu uurimisel ja õpetamisel. Kristjan Toropi meenutamiseks võttis naisrühm koos Väike-Maarja lasteaiarahvapilliisambliga Tallinnas Rahvusraamatukogus osa Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi korraldatud Kristjan Toropi tantsude võistuesitamistest.

Kogu Eestist võttis osa 27 rahvatantsurühma. Päev oli väga pikk ja väsitav, kuid kindlasti jäid meelde toredad tantsud ja rõõmsameelsed tantsijad. Samal päeval toimus rahvatantsujuhtide kooli lõpetanute tunnistuste kätteandmine, kus üheks lõpetajaks oli ka meie noor rahvatantsujuht Egne Liivalaid.

2007. aastast peale on osaletud vabariiklikel õpetajate tantsufestivalidel Eesti erinevates paigus: Karksi-Nuias, Kohtla-Järvel, Viimsis, Kadrinas, Pärnus, Tartus. Õpetajate tantsufestivali sümboliks on reha, mis antakse üle sellele rühmale, kes korraldab järgmise festivali. Reha on sümbol, millega rehitsetakse kogu Eesti õpetajate tantsurühmad kokku järgmisele festivalile.

Tantsuteekond viis tantsijad esimesele meeste tantsupeole Rakveres, I Eesti naistetantsu festivalile Jõgeval. Oldi külalisteks Härmalõnga peoõhtul,

kui tähistati tantsuõpetaja Ilme Seina juubelit, võeti osa Väike-Maarja rahvatantsu 55. aastapäeva üritustest, käidi Kohtla-Järvel Ida-Virumaa rahvatantsupeol "Aeg aastaid veeretab", kus leiti rühmale ka sobiv nimi, mida tükk aega oli otsitud - Maarjakelluke.

2009. aastal õnnestus tantsurühmal valmistada uued rahvariided, varem kasutati gümnaasiumi neidude omi. Seelikute ja käiste jaoks saadi toetust kultuurkapitalilt, vallavalitsuselt, laulu- ja tantsupeo sihtasutust, valmistamisel abistas Viru käsitöö salong.

2010. aastal külastati koos Järva-Jaani tantsurühma Taveri ja segakooriga Ungari Vabariiki, kus oli mitmeid esinemisi koos türklaste ja tšehhidega. Europeade moto on: iga kultuur, üks kõik kui väike ta ka pole, suurendab meie rikkust oma harulduste, tavade ja loomusega.

2011. aastal oldi osaline suurel üle-eestilisel teatetantsul.

Ja nii – rahvatantsutraditsioone süvendades, folkloori jäädvustades, tantsust rõõmu ja lusti tundes ning teisi rõõmustades on jõutud **2012. aastasse**, vahepeal iseseisvunud ja uue kõlavanime – MTÜ Maarjakelluke – saanud tantsurühma 30. sünnipäeva aastasse.

Aastatega on muutunud rühma koosseis ja nimetus, on muutunud olud, vajadused ja võimalused, aga kolm aastakümnet tagasi moodustunud tantsurühm on ikka koos püsinud, on elujõuline, täis energiat, tantsu- ja esinemistahet ning astub erksana ja teotahelisena vastu oma järgmistele aastakümnetele.

Jõudu ja püsivust Maarjakellukesele Eesti rahvatantsutraditsioonide edasikandmisel!

Tantsurühm ise on oma loo kirjutanud kokku vemmalvärsiks:

Oli november kaheksakümne kaks, sai Maarjas kokku naisi kaks. Ja otsus sündis nendel siis, et naised tantsima nad viiks. Läks mööda ainult aastat pool, kui juba naised tantsuhoos ja oma koolirahva ees neil kevadised rütmid sees. Kui oli möödunud aastaid kolm, sai maha jäetud Maarja tolm ja tantsu löödi Tallinnas ning aasta hiljem Särul ka. On käidud Narvas, Hesingis ja ega me ei kelgigi, kuid esimesi pidusi on käidud läbi teisigi. Nii tantsisime meestepeol ja esimesel naistepeol. Ka Ebavere laululaval sai alustatud tantsutava. On naised tantsu löönud kaua, meid kandnud paljud lavalauad. Ja tundub, et see tantsulust on ühendanud naisi just. Kuid ega ilma Ainota ei oleks saand me hakkama. Eks tema närvirakke me üks jagu rikkunud oleme. Maarjast tulevad Maarjakellukese õpsid, aastaid juba tantsuking neil kõpsib. Kellukese tantsujalad toovad ilusad tantsupalad. Rinnus neil on tantsulust näos on rõõm ja kevad just. Viru vägi ei kärise kellukese õpsid ei värise!

Tantsurühma ülestähendusi sirvis
Ilve Tobreluts

Valla aukodanik Aino Lukman tähistas 75. sünnipäeva

Oktoobrikuu alguses jõudis tähtsa juubelini – 75. sünnipäevani valla aukodanik, tantsuõpetaja Aino Lukman.

Aino Lukmani suur armastus on rahvatants. Tantsupisiku sai ta kunagi Maie Oravalt, kelle käe all koos abikaasa Meinartiga 1960. aastal tantsimist alustas. Tantsides ja tantsumustreid uurides tulid tantsualased oskused, teadmised ja kogemused ning kindlus ja tahtmine neid teistele edasi anda.

Alates 1965. aastast on mitmekümne tema juhendatud laste ja täiskasvanute rahvatantsurühmad osalenud nii maakondlikel tantsupidudel ja -päevadel kui ka üldlaulu- ja tantsupidudel ning roketel muudel üritustel nii kodukandis, üle Eesti kui ka raja taga. Rahvatants on Aino ja tema juhendatud tantsurühmad viinud mitmel korral Soome, aga ka Norrasse, Saksamaale ja Ungarisse.

Aino Lukmani juures paelub tema nooruslik sarm ja teotahe. Rahvatantsu kaudu arendab ta tantsijates rahvakunsti mõistmist ja ilumeelt ning paneb rõhku rahvariidest lugupidamisele ja tantsukultuuri säilimisele. Temast on saanud üks Väike-Maarja rahvatantsusümboleid.

Oma tulemusliku tantsule pühendumise eest nimetati Aino Lukman 2003. aastal valla aukodanikuks.

Väike-Maarjaga on Aino Lukman seotud alates 1960. aastast, mil ta mõni aeg pärast Rakvere Pedagoogilise Kooli lõpetamist ja lühikest mujalt töötamist asus elama Väike-Maarjasse ning alustas keskkoolis tööd algklasside õpetajana.

Õpetajana aastakümneid koolis töötades oli Aino Lukman alati vaimustunud uutest töövõtetest ja õppima õpetamisest. Ta ei pidanud paljaks töötamist ka tunnivälisel ajal, et lastele aine ja koolikord selgeks teha. Tema range ja nõudliku oleku taga on aimata head südant, osavõtlikkust ja abivalmidust.

Põhjalikkuse ja järjekindla tööga on tema õpilased saavutanud häid tulemusi spordis, rahvastepallis on toodud auhinnalisi kohti nii maakondlikelt kui ka vabariiklikelt võistlustelt. Aga kõige enam on rääkimist väärt ikka poole sajandilised saavutused rahvatantsus. Paljudest õpilastest on saanud täiskasvanud, vanemad ja vanavanemadki, kellega siit kaasa saadud tantsupisik on kandunud ka üle Eesti laiali.

Oma suurel juubeliaastal on Aino Lukmanil võimalik tähistada teistki tähtsat sünnipäeva – tema juhendatav naisrahvatantsurühm Maarjakelluke on jõudnud 30. sünnipäevani.

Palju õnne, jõudu, tantsutahet ja jätkuvalt kerget jalga tantsukaarel nii Sulle, Aino, kui ka Sinu juhendatavale tantsurühmale Maarjakelluke!

Ilve Tobreluts

Meenutus Maarjakellukese 2010. aasta Ungari-reisist.
Foto: Aino Lukmani erakogu.

maja üritustel ning Müüriku toimunud meeskooride laulupäeval, millest võttis osa ka kolm naisrühma.

1986. aastal toimus Palmses esimese Viru Särul, esineti Viitnal, Võsul ja Palmses.

1988. aastal osaleti Müüriku esimesel Pandivere päeval.

Tulid iga-aastased kooli kevadkont-

tähistati koos rahvamajaga vabariigi aastapäeva, emadepäeva, Pandivere päevi, jõulupidusid, peeti meeleolukaid isetegevuselaste pidusid, käidi esinemas õllesummeril, heategevuskontserdil.

1995. aasta suvel oldi Soome Noorsooliidu kutsel Üla-Savo päevadel Sonkajärvil ja lisalmsis.

Itaaliat avastamas

Aasta tagasi tegi Tamsalu segatantsurühm „Tuhkatrallad“ Simuna Kapellile ettepaneku sõita Itaaliasse rahvusvahelisele folkloorifestivalile Europeade. Europeade on festival, mis toimub mitmetes Euroopa linnades ja kus esinevad erinevate riikide tantsijad ja pillimängijad. Leping sai sõlmitud, alustati lugude õppimist.

Mõned ühised proovid viisid tõdemuseni, et koostöö sujub suurepäraselt. Meie kava käis üle vaatamas ka eestipoolne Europeade komisjoni esimees ja projektijuht Valdo Rebane. Kiitvad hinnangud viisid mõtted juba Itaaliasse.

Sõit algas 20. augusti öösel. Oma reisi jooksul sõitsime läbi 7 riigi: Eesti, Läti, Leedu, Poola, Tšehhi, Austria ja Itaalia. Koos Simuna ja Tamsalu

inimestega sõitsid festivalile ka Ääsmäe kooli lapsed, Riisipere memmede rühm ja Riisipere naisrühm Roosi. Kogu reisiseltskond oli sõbralik ja tore. Neljanda päeva õhtuks jõudsime festivalilinna Braccianosse, olles eelnevalt käinud uudistamas viltust Pisa torni. Muinasjutuliselt kaunis väike linnake, päike, soojus ja kaunis järv, mille ääres õõbisime, tõstsid emotsioonid kõrgele.

Kontserdid toimusid kahel õhtul. Festival algas rühmajuhtidele linna- ja vastuvõtuga. Ülejäänud seltskond sisustas aega pildistamisega, andsime intervjuu Itaalia televisioonile ning imetlesime teiste maade kauneid rahvariideid. Rongkäik viis kogu kireva seltskonna raekoja eest linna keskvaljakule, kuhu oli paigaldatud spetsiaalne lava esinemiste jaoks. Itaallastest

niipalju, et nad on naeratavad, sõbralikud ja viisakad, aga kella nad küll ei tunne, sest kõik üritused toimusid ca 45 minutilise hilinemisega.

Kohtasime ka Eesti fänne, kes vaimustust meid muusikast,

tantsust ja Eesti jalgpallist. Ääsmäe lapsed käisid ringi ja küsisid inimestelt, kas nad teavad, kus Eesti on, paljud teadsid.

Esinejaid oli peale meie Hispaaniast, Türgist, Leedust, Bulgaariast, Baskimaalt. Eriilmelised tantsud ja muusika ning rahvariided ja pillid jätsid unustamatu mulje.

Vaba aega kasutasime maksimaalselt: saime ninna Veneetsia hõngu, nägime viltust Pisa torni. Suursuguse ja aukartust äratava mulje jätsid Vatikan

ja Rooma ning Vesuuvi äärne Pompei. Omaette elamus oli San Marino, kus oleksime veel tunde veetnud. Küllastud said ka Varssavi ja Viini ning kaunis Itaalia väikelinn Udin.

Kõik esinenud rühmad said kingituseks sümbolised karikad, meened ja kutse küllastada uuesti nende festivali. Iga maa esinemise lõpetas nende rahvushümn.

Kaunist reisi jäävad meenutama rohked pildid, uued sõbrad, soojad mälestused, video meie esinemisest ja Tamsalu segarühma ood, mille nad kirjutasid Simuna Kapelli külalisteraamatusele. Jagame seda Teiega!

Europead oli tulemassa, meie sinna minemassa

Polnud meil siis muusikuid, hõbehäälsid laulikuid.

Kõrvu kostus kõlakaida, Simunas on

õõbikuid,

Noote tundvaid pillimehi, erudeeritud ja kenid.

Direktorid siis lõivad käed, koos ületati Alpi mäed.

Äkki leidsime end Braccianost, olles äsja kokku saanud.

Koos nautisime lõunapäikest, kaunistasime üht festivali väikest.

Teid täname me sõbrad uued, ees oodaku meid teod suured.

Terendab ees ilm nii lai, Ameerika, Tai ja Primorje Kraii!

Simuna Kapelli ja Tuhkatrallade nimel

**Terje Hiidetamm
ja Siiri Hiiesalu**

Väike-Maarja naisseltsi Tallinna-ekskursioonist

Külastasime pealinna, et tutvuda lennusaadama, bastionite, botaanikaia ja teletorniga. Päev kujunes tihedaks, muljete- ja teaberikkaks.

Hommikul nautisime ilusat vaadet merele ja uudistasime võimsaid angaare väljastpoolt. Seejärel liikusime asjatundliku giidi Illar Möttöse juhendamisel nii veealustes kui veepealsetes ruumides. Huvitav selgitus viis meid merekindluse ehitamisloo algusaastasse – Peeter I valitsemiseaega. Juttu oli kolmest Eesti sõjalaevast – Lembit, Kalev, Suur Tõll. Viimane neist oli võimas jäälõhkaja. Targa, leidliku inseneritöö tulemusena kasutati spetsiaalset seadeldist (krui), mis olevat meetristest jääst nagu võist läbi sõitnud. Paljud detailid on töökindlad tänapäevalgi. 1913. aastal valminud laev oli oma ajast 100 aastat ees. Ühes angaaris nägime rootslaste hülgepüügaeva (Ruhnust), sõja eest põgenejate paate ja palju muud. Igal neist on oma lugu. Põnev oli kuulata, kuidas allveelaevu hakati n-ö ristama vesilennukitega – julge samm inimkonna ajaloos.

Järgnevalt tutvusime bastionitega. Liikusime maa-alustes käikudes ja maapealsetes ruumides. Sõdade ajal kasutati neid kaitseehitistena. Saime teada, et mõtte algataja ja teostaja oli üks Rootsi arhitekt. Planeeritud 12 bastioni asemel valmis küll ainult kolm, sest algas Põhjasõda. Hiljem neid täiendati ja aja jooksul varustati vajamineva inventariga. 1944. aasta märtsipommitamise ajal olevat 1000 inimest siin varju leidnud, kuigi õhu nappus

muutis olukorra raskemaks. Saime ka sõita vagunitega. Huvitav oli.

Jõudsime Tallinna Botaanikaeda. Olime kõik seal varemgi käinud, kuid taimede maailm pakub ikka ja alati midagi uut. Botaanikaed asub Tallinna idaservas, 8 km kaugusel kesklinnast ja 3 km Pirita purjespordikeskusest (nüüd Pirita Top). Väljas imetlesime kirevaid lillepeenraid, kus särasid nii lihtsad aialilled kui ka haruldasemad liigid. Hoones vaatasime giidi selgituste saatel troopika- ja lähistroopika ning põuaste alade taimi. Palju elamusi pakus ka palmimaja. Looduslik ilu tekitab hea tunde ja rõõmsa meeleolu. Saime meiegi tubli annuse energiat juurde.

Jõudsime teletorni. Me ei olnud pikemat aega seal viibinud – mees mõlkusid vaid nostalgilised mälestused vaatplatvormil-kohvikus veedetud

hetkedest. Kõik see oli ammu. Praeguse külastuselamuse juhatas sisse II korrusel torni ajalugu tutvustav ekspositsioon. Elevusega tõusime liftiga 21. korrusele. 170 m kõrguselt avanavat vaadet peetakse unikaalseks nii meil Eestis kui kogu Põhja-Euroopas. Tutvusime põhjaliku püsinäitusega, nautisime panoraamvaadet, kusjuures iga linnaosa ja lähiümbruse ülesleidmise abistasid meid suunavad tähised. Lisateavet ammutasime kaasaegseid multimeedia ekraane kasutades (Interneti valikmaterjal). Saime palju teada, näha, uurida ja 22. korrusel ka kohvikumõnudest rõõmu tunda.

Jäime kogu ekskursiooniga väga rahule.

Reisi meenutas
Vaike Sinisalu

Reisiseltskond Suurel Tõllul. Foto: Ellu Moisa.

Triigi raamatukogu – 60

*Oo raamat, raamat, sinu lugu,
On nõnda haaramatult lai
Sul oma teadus, omad kogud
Sealt kaudu rahvale sa saad
Heaks kaaslasteks ja õpetajaks ...*

Need kauaaegse raamatukogutöötaja ja luuletaja Erich Meerja luuleread tõendavad raamatute tähtsust meie kultuuriloos. 60 aastat on Triigis aidatud raamatukogu vahendusel avastada maailma. Jutud ja lood, pildid ja kaardid, juhised ja näpunäited, reisipäevikud ja ülestähendused – ja ikka neilt, kes juba käinud ja näinud ja teavad. On jälgi kõikidest riikidest, tuntud ja tundmata keeltest, suurtest ja väikestest rahvastest, lindudest ja loomadest, maast ja taevast ja ka raamatukogudest.

Aastate jooksul on raamatukogud läbi teinud mitmeid struktuurimuutusi. Mäletan aastat 1972, kui külaraamatukogud tsentraliseerimise käigus läksid keskraamatukogude alluvusse. Juhtimine, komplekteerimine, finantseerimine ja kontroll toimus keskraamatukogu juhtkonna ja metododiku valvsa pilgu all. 1992. aastal jagati raamatukogud jälle laiali, seekord valdade alluvusse. 2001. aastal ühinesid Väike-Maarja, Kilti, Triigi raamatukogud ja Avalik Internetipunkt ning moodustus Väike-Maarja Valla Raamatukogu. Töötame ühise põhikirja ja ühtse juhtimise all. Paranes materiaalne ja tehniline baas. Valdade ühinemise käigus ühines meiega 2006. aastal ka Simuna raamatukogu.

Tänapäeval nähakse raamatukogu kui kaasaegse infotehnoloogiaga va-

rustatud spetsiaalselt projekteeritud ruumides paiknevat asutust, mis loob tingimused infovajaduste igakülgeks rahuldamiseks. Tuleviku raamatukogu on koht, kuhu tulla, kus on mõnus olla ja teistega suhelda. Raamatuid laenu-taks lugeja ise, raamatukogu töötaja ülesandeks on tutvustada otsinguvõimalusi ja aidata leida tee vajaliku teabeneni. Raamatukogu töötaja peab olema laialdaste teadmistega ja oskustega spetsialist.

Mis meeldib raamatukogu töös: ühele on see kindlasti raamatumaailm, teisele võimalus suhelda, kolmandale tähendab avatust uuele. Praegu mängib paljuski suurt rolli raha jõud, mis muudab Eestit palju efektiivsemalt kui kultuuriinimeste seisukohad ja sõnum. Erinevad meedialiigid televisiorist internetini kujundavad inimeste mõtlemist ja harjumusi järjest enam. Raamatute kaudu leviv sõnum pole enam määrav. Meediaaastikul on tõstetud esiplaanile meelelahutus kõige laiemas mõttes. Arvan, et valla ja küla jaoks on tähtis ettevõtlus ja majanduse areng, aga ka kultuuril on suur tähtsus nii küla kui riigi elus. Raamatukogu ja raamatukogu töötajat tuleks rohkem tähtsustada. Need, kes käsutavad raha ehk ei mäletagi, et tähti ja numbreid õppisid nemadki kord aabitsast. Ei tahaks kogeda, et ühel päeval leiab raamatukogu ukselt sildi, et see uks enam ei avanegi. Triigi raamatukogu üks on avatud.

Uute kohtumisteni raamatukogus!

Tiiu Grünthal

Õpetajate päev Kiltsi koolis

1.+2. klassis püüdis eesti keele ja matemaatikaga hakkama saada asendusõpetajaks olnud vallavalitsuse vanemökonomit Piret Nurmetalu.

Foto: Merje Leemets.

Kiltsi koolis algas sügisene suursündmus – õpetajate päev – elava saginaga. Noored 9. klassi „õpetajad“ valmistusid tundi minema ja tegid samas etteval-

mistusi aktuseks. Ettevalmistused õpetajate päeva väärrikaks tähistamiseks algasid juba varakult ja täie tõsidusega. Appi oli palutud ka vallatöötajaid, sest

ainult meie, 9. klassi õpilastest iga õppeaine jaoks lihtsalt ei jätkunud.

1.+2. klassi liitunnis proovis eesti keele ning matemaatikaga jõudu Piret Nurmetalu ja 3.+4. klassi loodusõpetusega maadles Aare Treial. Eks see nende jaoks „tundmatus kohas vette hüppamine“ oli, aga tõele au andes, said nad kenasti hakkama. Asendusõpetajad tunnistasid küll hiljem, et oli raske.

Aktusele oli traditsiooniliselt kutsutud ka meie endised õpetajad, kelle sidemed kooliga on ikka tugevad. Õpetajatele esinesid laulude ja luuletustega õpilased ning päevakangelasi oli tervitama tulnud vallavanem Indrek Kesküla, kellel alati leidub meie kooli kohta häid sõnu.

Huvitava seose õpetajate ja mesilaste vahel oli leidnud hoolekogu esimees Reet Reimann, kes ka kingituseks purgi mett tõi.

Selle aasta õpetajate päeva suutsime organiseerida meeleoluka ja meelde jäävana.

Asendusdirektor
Richard Lätt

Laps liikluses

Lõvi Leo korraldas tegevusi ja ilmastas liikluspäeva. Foto: Merje Leemets.

13. septembril toimus Kiltsi Põhikoolis Väike-Maarja rahvamaja korraldatud üritus „Laps liikluses“. Seda viisid läbi noorsoopolitseinik Airika-Helle Kriisa ja Lõvi Leo.

Meile näidati, mis juhtub, kui jalgrattaga sõites kiivrit ei kanna – see oli küll mõtlemapanev koht! Üritusega kaasnes traditsiooniline liiklusteemaline viktoriin.

Peale viktoriini korraldas Lõvi Leo noorematele õpilastele mängu, kus prooviti näiteks järele teha vormeli sõitmise häält ja kontrolliti, kui hea oli reaktsioonikiirus.

Vanemad õpilased tegid ennustusslaalomit. Esmalt pidi igaüks hindama, kui kiiresti ta antud vahemaa läbib ning seejärel ka distantsi läbi tegema. Kõige täpsemini ennustasid aega ja slaalomi võitsid Richard Lätt ja Reelika Vinogradov.

Lõpuks tuli poiste põnevushetk – kõik said uurida politseiautot, nii seest kui väljast. Tõmbenumbriks olid ka käeraud ja nende kasutamine.

Marissabell Miadzielec ja Annika Midt
8. klassi õpilased

RMK preemiareis

26. septembril toimus preemiareis Eesti Looduse viktoriinil osalenud viiele esimesele võistkonnale. Nende hulka kuulusime ka meie: Richard Lätt ja Carl Zibo Kiltsi põhikooli 9. klassist ning Minna Joor 8. klassist. Viktoriin toimus möödunud kevadel Sagadi mõisas ja selle korraldas RMK.

Osalemine vajas suurt eeltööd, kuna läbi tuli töötada kõik eelmise aasta Eesti Looduse ja Looduse Sõbra ajakirjad. Kui septembri alguses selgus, et oleme pääsenud esiviisikusse ning saime kutsed preemiareisile, oli rõõm suur.

26. septembri hommikul oli varajane ärkamine, kuna preemiareis sai alguse Rakverest. Päev töötas tulla põnev ja sisutihe. Kõigepealt külastasime Elistvere loomaparki, kus osalesime loodusprogrammis „Loomalapsed“. Meile räägiti põnevalt ja haaravalt seal elavate loomade elueast, kasvust ning eriti keskenduti loomapoegadele.

Edasi sõitsime Äksi poole ja jõudisime kauaoodatud Äksi Jäaja Keskuses-

se, kus nägime jääajal ja hiljem elanud loomade topiseid. Carlile jättis erilise elamuse elusuurune mammut.

Majas oli kolm korrust. Esimesel korrusel oli näitus jääajast, teine korrus oli keskendunud geograafiale ja pinna- se läbi erinevate aegade, kolmandal korrusel oli aga kino, kus näidati filmi veeosakese teekonnast tema Maale sattumise hetkest kuni tänapäevani.

Jäaja Keskus oli nii suur ja oleks tahtnud seal kauemgi olla, kuid kell oli palju ja päev polnud veel läbi. Viimase paigana külastasime Saadjärve, kus saime parvetada ja kaunist loodust imetledes morssi ja kringlit nautida. Õues oli juba jahedaks läinud ja mõnus oli sooja bussi tagasi jõuda, et end parimate muljetega kodu poole asutada.

Suur tänu reisi korraldajatele, oli imetore päev!

Minna Joor ja Carl Zibo
8. ja 9. klassi õpilased

Spordipäev

Kiltsi Põhikooli iga-aastane sügisene spordipäev toimus 25. septembril. Eelnevalt oli kehalise kasvatuse tundides kõvasti trenni tehtud ja seetõttu oli ka korralikke tulemusi oodata.

Õnneks oli ka ilmataat meie poolt, vihma ei sadanud ning saime oma võistlused peetud. Võistlusalasid oli väiksematele kuus ja suurematele seitse: 60 meetri jooks, 300 meetri jooks, pallivise, kuulijänn ja kaugushüpe.

Igal aastal lisatakse võistluste hulka ka midagi sellist, mis ei nõua otseselt tugevust, küll aga täpsust või tasakaalu. Õpilaste võimed on erinevad ja võimalus tuleb anda ka nõrgematele. Midagi peab olema ka lihtsalt lõbu jaoks! Sel aastal olid lisaaladeks kotisjooks ja

täpsusvise.

Suurima „kuldmedalisaagi“ said 1. klassist Kristi Arumäe, 2.-3. klassist Urmeke Andres Aal, 4.-5. klassist Janely Miadzielec, 6.-7. klassist Maris Möldre ja 8.-9. klassist olid võrdsest tublid Kita Kiisküla ja Richard Lätt.

Õpetaja Helis Manninen paneb punktiarvestuseks kõik tulemused kirja ja kevadel on aasta jooksul kogutud punktide eest oodata parimatel karikat. Õpilaste meeldib spordipäeval ka see, et meie õpetajad lõovad alati kaasa kohtunikena ja see tekitab osakese „meie kooli tundest“.

Kita Kiisküla
9. klassi õpilane

Spordipäev pakkus põnevaid võistlusi. Foto: Merje Leemets.

Õppepäev Kiltsis

Septembri viimasel neljapäeval oli Kiltsi kooli kunstiklass täis elavat sagimist – toimus portselanimaali ja pakutrüki õppepäev maakonna käsitöö ja kodunduse õpetajatele. Kogunenud pedagoogidele anti ülevaade portselanimaali telgitagustest.

Palju oleneb töö juures tunnetusest – pulbervärvid ei tohi olla liiga õlised, muidu hakkav värv kuumutamisel voolama, värvi ei tohi panna esemele liiga paksult, muidu võib see ahjus koos glasuuriga minema hüpata. Lüstervärve tuleb ettevaatlikult tärpentiniga segada, et värv liiga kiiresti ei kuivaks ja nii edasi. Kõige üllatavam maalimise juures oli, et kõik lüstrid on esemele kandes ühte värvi. Tegelik toon tuleb ilmsiks alles pärast põletust. Seega peab kunstnikul olema väga hea kujutlusvõime, et töö tulemust vaimusilmas ette näha.

Päeva viimase poole moodustas pakutrükiga tutvumine. Ega selles midagi uut tegelikult polnud, sest enamuses inimesi on algklassides kartulitrukiga kokku puutunud. Iga uus asi on ju tegelikult hästi äraunustatud vana! Uueks nipiks võib pidada trükipakkude tegemist õhukesest lebotatist, mis on hästi töödeldav ja odav.

Õppepäeval peeti ka plaane järgmisel suvel toimuva käsitööseltsi „Aita“ õppepäevade korraldamise kohta Lääne-Virumaal ning tehti korrektuuri aineseksiooni tööplaanis. Osalejate sõnul oli tegemist sisutiheda ja asjaliku õppepäevaga ning osadel õpetajatel tekkis sügavam huvi portselanimaali ning Kiltsi kooli käsitöö- ja kunstivõimaluste kohta.

Merje Leemets

Maalimisega on ametis Simuna Kooli õpetaja Maie Ojasaar. Foto: Merje Leemets.

Euroopa keeltepäev

26. septembril on Euroopa keeltepäev.

Meie tähistasime seda Kiltsi Põhikooli suures saalis päev varem, teisipäeval, 25. septembril. Õpetajad Kati Hiir, Mari-Vivian Laht ja Reeva Johanson olid koostanud 3.-9. klassi õpilastele viktoriini 30 erineva küsimusega Euroopa keelte ja riikide kohta.

Viktoriin oli vägagi hariv, saime kõik oma teadmised proovile panna ja lisaks ka informatsiooni, mida me varem ei teadnudki. Meie klass saavutas viktoriinil II koha.

Kokkuvõtteks: selleaastane Euroopa keeltepäev oli tore.

Eneli Mägi ja Anu Reimann
7. klassi õpilased

Vahva traditsioon Simunas

Suve viimased minutid, kell läheneb 17.49-le. Simuna alevikus on tunda ärevat ja kummalist sagimist. Naised, hommikumantlid seljas, öömütsid peas ning toatuhvlid jalas, tormavad Simuna allika poole.

Mis lahti, mis lahti? „Rahu ainult rahu!“ nagu ütleb lasteraamatus Karlsson. Kõik, kel piisavalt lapsemeelsust, tormavad vastu pimedatele ööde-

le, st tervitama sügise algust.

Ees ootab jälle pime ja porine aeg ning pikad öhtud, mil on armsad 3T-d (tuhvlid, tugitool ja televiisor). See tõdemus oligi peamine põhjus, miks meie naisrahvatantsurühm valis selle sündmuse tähistamiseks pidžaamapeo.

Suvest sai sügis Pandivere naiskoori kaunite helide saatel. Seejarel liikus lõbus seltskond rahvamajja, kus jät-

kusid teemakohased etteasted kõigilt isetegevusringidelt. Suur tänu ja sügav kummardus kõigile, kes kiirel tööajal aega leidsid ja väga vahvaid etteasteid pakkusid, nii silmale kui hingele. Kõik etteasted sidus üheks öhtujutuks Auli Kadastik.

Meil külas olnud 14 Rootsi naisettevõtjat Grämma piirkonnast olid ülimalt vaimustuses ja viisid siit kaasa unustamatu mälestuse. Neid üllatas, et nii väikeses kohas on nii palju isetegijaid. Rootslannade siira tänu annan edasi Laine Lembaverle, kes vahendas toimunut.

Tore oli, et saalis oli tõelist üks pere, olenemata vanusest. Kõik olid pingutanud ühise ürituse nimel.

Tansupõrand oli täis tantsijaid ja pidu kestis hommikutundi-deni.

Reet Maadla

Sügiselguse pidžaamapidu pakkus meeleolukaid hetki. Foto: Mart Pruul.

Tule tähistama mardilaupäeva!

10. november on rahvakalendris mardipäev.

Mardisandid jooksid ja tegid marditempe mardilaupäeval.

Väike-Maarja noortekeskus ja Väike-Maarja rahvamaja kutsuvad tähistama mardilaupäeva 9. novembril kell 14.00 rahvamajas.

Kavas on mardimaskide valmistamine, mardikommete õppimine.

Toimub mardimast Mardi valimine (kostüüm endal).

Marte oodatakse igas vanuses, üksikult ja mitmekaupa!

Info telefonidel:

325 5038 (noortekeskus),
5302 4437 (rahvamaja)

Huviringid Simuna rahvamajas

- Mudilasring** (3-7a, esmaspäeval kell 11.00, juhendaja Angela Raik)
 - Laste lauluansambel** (noorem aste, esmaspäeval kell 12.45, juhendaja Angela Raik)
 - Naisrahvatantsurühm** (esmaspäeval kell 18.30, juhendaja Auli Kadastik)
 - Eakate naisrühm Tüdrukud** (teisipäeval kell 12.00, juhendaja Auli Kadastik)
 - Kapell** (teisipäeval kell 18.00, juhendaja Eve Sarnet)
 - Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Seltsi näitering „VESI PEALE“** (teisipäeval ja neljapäeval kell 18.30, juhendaja Maie Rand)
 - Segarahvatantsurühm Segased** (teisipäeval ja neljapäeval kell 20.00, juhendaja Auli Kadastik)
 - Laulusolistid** (kolmapäeval kell 14.45, juhendaja Angela Raik)
 - Line-tantsuring** (kolmapäeval kell 18.30, juhendaja Tiia Lepp)
 - Laste lauluansambel** (vanem aste, neljapäeval kell 15.45, juhendaja Angela Raik)
 - Kõhutantsuring** (pühapäeval kell 14.30, juhendaja Epp Kaljos)
- Kõik kollektiivid ootavad oma meeldivasse seltskonda uusi isetegijaid!**
- Info rahvamajast tel 323 7217
Auli Kadastik

Huviringid Väike-Maarja rahvamajas

- Väike-Maarja rahvamajas algas huviringide tegevus oktoobrikuu alguses. Kui keegi soovib, siis saab veel ühineda.
- Segakoor Helin** (esmaspäev kell 19.30, juhendaja Valve Libene, tel 5614 8115);
 - Härmalõnga lauluansambel** (teisipäev kell 12.00, juhendaja Valve Libene, tel 5614 8115);
 - Härmalõnga tantsuring** (teisipäev kell 13.00, juhendaja Ilme Sein, tel 326 1222);
 - Saksa keel** (juhendaja Ene Nurmsoo, tel 5697 4500)
 - Näitering** (kolmapäev kell 18.30, juhendaja Tiit Alte, tel 5597 7778);
 - Tantsuring** (10 -14 aastased, Väike-Maarja spordihoone, neljapäev kell 16.00, juhendaja Ivi Lõomets, tel 528 6641);
 - Kunstiring** (Väike-Maarja gümnaasium, esmaspäev kell 14.00 õpilased, teisipäev kell 18.00 täiskasvanud, juhendaja Maie Lepik, e-mail: rahvamaja@v-maarja.ee, tel 326 1837, 5302 4437);
 - Kõhutantsuring** (pühapäev kell 13.00, juhendaja Epp Kaljos, tel 5563 8128);
 - Kiltsi laulu- ja tantsuring** (juhendaja Merike Hövelson, tel 524 6198);
 - Tütarlaste idamaine tantsuring** (juhendaja Kerli Võrno, tel 523 9774).
- Huviliste olemasolul alustab **tantsukooli Revalia seltskonnatantsu kursuse**. Kursus toimub kümnel korral, iga tund on 90 minutit pikk. Kursuse maksumus on 50 eurot. Kursus alustab siis, kui kokku tuleb 8 paari.
- Kalev Pärtelpoeg**
e-mail: rahvamaja@v-maarja.ee
Telefonid 326 1837 ja 5302 4437

Väike-Maarja rahvamajas toimunust

3. oktoobril alustas Väike-Maarja rahvamajas tegevust **noorte teatring**. Teatringi juhendajaks tuli senini Rakvere Linnanoorte Näitetruppi ja Rakvere erinevates koolides näiteringe juhendanud Tiina Rumm.

Tiina Rumm on lõpetanud Viljandi Kultuurikooli (1986) ja õppinud Tallinna Pedagoogika Ülikoolis (1988-1991) kuid põhilised oskused näitekunstialaseks tööks koolinoortega on ta enda sõnul omandatud siiski läbi tegevuse erinevate noortetruppidega, läbi osalemise kooliteatritele mõeldud festivalidel.

Ringi eesmärgiks on teatrikunsti vahendite abil pakkuda eneseteostuse- ja arenguvõimalust gümnaasiumi ja õp-

pekeskuse noortele.

Stuudiotöö korras on võimalus arendada endas tähelepanu, fantaasiat ja oskust lavaliseks enesväljenduseks. Samas - teada ju on, et inimene õpib matkides, mistõttu pole vähetähtis ka professionaalse teatri külastamine, teatris nähtu analüüsimine; kohtumine ja suhtlemine eakaaslastest teatrihar- rastajatega kooliteatrite festivalidel. Selle kõigega on teatringil kavas tege- lema hakata.

12. oktoobril toimus Väike-Maarja rahvamajas **hooaja esimene tantsu- pidu**.

Nagu sündmuse nimest on lootust- andev välja lugeda, kavatseb rahvamaja korraldada tantsuvõimalust pakuva

piduõhtuid regulaarselt, vähemalt kord kuus.

Hooaja esimesel peol mängis tant- sumuusikat ansambel ALTER.

Tantsuplokkide vahel oli pidulistel võimalus viktoriini vormis meenutada Väike-Maarja seltsimaja hoone sünni- ja elulugu ning meelt lahutada selts- konnamänge mängides.

Sündmust juhtisid Tiina Rumm ja Kalev Pärtelpoeg.

Hilisel öötunnil lahkusid külastajad tantsulusti ja rõõmsaid emotsioone pakkunud peoõhtult heatujulistena.

Kalev Pärtelpoeg
rahvamaja juhataja

Sündmuste kalender

- 29. oktoobril kell 18.00** Triigi spordihoones valla meistrivõistlused koroonas, I etapp. Info Ants Rikberg, tel529 0745
- 30. oktoobril kell 19.00** kutsub tantsuselts Tarapita tantsuhuvilisi Kurtna külamajja seltskonnatantsude õpituppa, et kõik soovijad saaks 17. novembril Väike-Maarja rahvamajas toimuva ürituste sarja “Seltsimaja 100” stiilipidu „1912“ ajaks eelmise sajandi alguse seltskonnatantsud selgeks õp- pida. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949
- 3. novembril kell 18.00** kutsub rahvatantsurühm MTÜ Maarjakelluke Väike-Maarja rahvamajja oma 30. sünnipäevpeole. Info Aino Lukman, tel 522 9124
- 4. novembril kell 12.00** toimub Ebavere tervisespordikeskuses Rein- pauli sügisjooks. Info Ants Einsalu, tel 529 4245
- 4. novembril kell 12.00** kutsub tantsuselts Tarapita tantsuhuvilisi Si- muna rahvamajja seltskonnatantsude õpituppa, et kõik soovijad saaks 17. novembril Väike-Maarja rahvamajas toimuva ürituste sarja “Seltsimaja 100” stiilipidu „1912“ ajaks eelmise sajandi

- alguse seltskonnatantsud selgeks õp- pida. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949
- 5. novembril kell 18.00** Georgi Söögitoas valla meistrivõistlused mä- lumängus, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 6. novembril kell 19.00** kutsub tantsuselts Tarapita tantsuhuvilisi Trii- gi spordihoonesse seltskonnatantsude õpituppa, et kõik soovijad saaks 17. novembril Väike-Maarja rahvamajas toimuva ürituste sarja “Seltsimaja 100” stiilipidu „1912“ ajaks eelmise sajandi alguse seltskonnatantsud selgeks õp- pida. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949

- 10. novembril kell 14.00** tähista- takse Väike-Maarja rahvamajas mardi- päeva. Info tel 325 5038 (noortekeskus), 5302 4437 (rahvamaja).
- 10. novembril** tähistab Väike-Maar- ja Õppekeskus oma 50. aastapäeva. Toi- mub vilistlaste kokkutulek. Osalustasu on oktoobrikuu lõpuni 10 eurot, alates 1.11.2012 on osalustasu 15 eurot. Osa- lustasu palume kanda Väike-Maarja Vallavalitsuse kontole 10502009482007 SEB või 221025205355 SWEDBANK. Selgituseks märkida märksõna VMOK kokkutulek, osaleja ees- ja perekonna-

- nimi ning lõpetamise aasta. Info Raili Sirmets, tel 327 0910
- 17. novembril** toimub Väike-Maarja rahvamajas üritustesarja “Seltsimaja 100” Stiilipidu 1912. Rännak seltsimaja rajamisaastasse. Tolleaegsete tradit- sioonide kohane pidu näitemängu ja tantsuga. Kohal päevapiltnik. Avatud puhvet. Kavandage aegsasti ajastuko- hased kostüümid! Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949
- 19. novembril kell 18.00** Triigi spordihoones valla meistrivõistlused koroonas, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 8. detsembril kell 10.00** Simuna spordihoones valla MV võrkpallis. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 10. detsembril kell 18.00** Simuna rahvamajas valla meistrivõistlused mä- lumängus, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 15. detsembril kell 10.00** alga- vad Väike-Maarja spordihoones valla meistrivõistlused tennises, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

Tervitame UUT TERVIST

Ravimid võivad olla vajalikud.
Lilled teevad südame rõõmsaks,
aga Sinu naeratus kasutab tervist kõige paremini.
(Pam Brown)

2012. aastal algatati Eestis programm UUS TERVIS, mis koolitab kogukonna tervisetöetajaid. Väike-Maarja piirkonnast saavad sellest suurepärasest koolitusest osa kaks inimest – Kadi Prants ja Kaja Kruup.

Tervisetöetajate ülesandeks on: kuulata, toetada, olla positiivne eeskujud, kaasata inimest meeldivatesse tegevustesse, suunata abivajaja õigesse kohta, olla avatud ja jagada oma teadmisi ja õpitut, korraldada tervist edendavaid üritusi, õpetada kiirkoherent-si tehnikat (koherentsus on füüsikas lainete kooskõlalisus, mis seisneb ühises võnkesageduses ja muutumatus faaside vahes) ja hea tunde harjutusi. Meie koolitajateks on oma ala professionaalid, taimeravi tundjad, psühholoogid ja liikumisterapeutid. Kui me ise ei ole käinud rasketest oludest läbi, siis ei ole meil ka midagi teistele õpetada.

Tihti tundub, et elu teeb valikuid meie eest ning meil endil pole võimalust seda juhtida.

Küsidest tuttavalt: „Kuidas läheb?“ saame sageli vastuseks: „Normaalselt,“ mis tähendab, et elu on talutav. Kui inimene elab normaalselt, siis ei tähenda see veel hästi elamist. Peale normi on võimalik veel optimaalsem, soodsaim elu. See on elu, milles on rõõm, nautingud, saavutused, tarkus ja küpsemine.

Keegi ei suuda olla stabiilselt optimaalne ning kõikumised eluskaalal on normaalsed. Kui meie võimuses ei ole teatud eluolude muutmine, siis saame alati muuta oma suhtumist, seisundit ja mõtteid. Usun, et kõik me tahame olla terved, elada kaua, olla toimekad ja õnnelikud ning see eeldab seda, et käime loodusega ühes rütmis. Inimene on osake loodusest ning toimetades kooskõlas maailma ja iseendaga, loome parema ruumi ja soodsama pinnase arenemiseks.

Kui paljud on tänapäeval rahul maailma ja iseendaga?

Tänane kiire ja stressirohke elu ei jäta puutumata tervise- ja hingeelu tagamaid. Kõik, mis sünnib meie ümber, mõjutab meid seepidi. Suur töökoormus, mitmekvaliteetsed elu- ja

töötingimused, töötus, halvad suhted, hoolimatus jne – need kõik tekitavad ebameeldivaid läbielamisi, pingeid, hirmu ja ebakindlust. Sümpaatiline närvisüsteem saab üle koormatud ning löögi alla satub immuunsüsteem, mis tekitab nõrgenedes haigustele soodsa pinna.

Olen kuusteist aastat töötanud mas-söörina ning selle aja jooksul on saanud minule aina selgemaks, et inimene vajab tihti arstirohu asemel lihtsalt mõistmist, toetust ja rohkem tähelepanu. „Kukkumistega“ saab igaüks ise hakkama, kuid ülestõusmiseks on vaja kellegi tuge ning ravimid sel juhul ei tööta, sest need ei kuula Sinu muret.

Tervisetöetajad juba aktsioonis

Toimunud on juba paar üritust, üks väljaspool meie valla piire, Lasilas, ning teine Väike-Maarjas.

Energiline Kadi Prants viis koos õpetaja Anu Kippeliga Lasila koolis läbi kolmepäevase õppuse lastele, mille teemaks oli „Metsast sinu patta“. Lastele tutvustati erinevaid taimi, mida hiljem kasutati söögitegemisel. Valmistati kõrvenõgesepirukaid, isaskõrvitsa õisi taigas, spinatikotlette, keedeti õnnemoosi ning igaüks sai koju kaasa purgitäie ISETEHTUD maitseelamuse. Suur õhin ja lust saatis lapsi isetegevuse ja avastamise juures. Tulemuseks uued teadmised loodusest ja säravad silmad koos hea tunde ja tervisega.

Väike-Maarjas toimunud ülemhelide kursuse tagasiside on olnud samuti positiivne. See oli üks tervist andev päev. Imeline, kuidas hääle vibratsiooni tekitamine võib toita hinge, keha ja vaimu. Kursuse käigus arendati kuulamisoskust keskendudes helidele, mida tavaliselt ei kuule. Kursuse lõpusirgel oli selge, et kogetut võiks korrata ja edasi arendada ning nüüd ootame uut võimalust ja aega, mil juhendaja Silva Valdt meid taas külastab.

Edaspidi võime terviseõhtutel ka värvi- ja kunstiteraapiast rääkida ja ka tegeleda sellega kui huvilisi on. Info endiselt telefonil 5666 7459.

Õpime ja püüame anda endast parima, et olla kogukonnale tervisetöetajateks.

Kaja Kruup

MTÜ Terve Maailm 5. septembri pressiteatest saab terviseedenduse projekti Uus Tervis kohta lugeda:

Projekti eesmärgiks on koolitada

välja kogukondlikud tervisetöetajad, kes oma kogukonnas hakkaksid eest vedama erinevaid tervisesündmusi- ja kogunemisi.

“Terviseedendus on Eestis seni olnud riiklike institutsioonide kätes. Ometigi on piisavalt neid sätasilmseid kodanikke, kes on ise huvitatud oma tervise eest vastutuse võtmisest, veelgi enam – kes sooviksid selles vallas ka midagi oma kogukonnas ära teha,” sõnastab ettevõtmise eesmärgi lahti üks selle ellukutsujaist, Kaia-Kaire Hunt. “Tänu Kodukandi võrgustikule on meil olnud hea võimalus infot levitada üle Eestimaa erinevatesse piirkondadesse. Huvi on olnud nii suur, et kahjuks kõiki huvilisi seekord kaasata ei õnnestugi. Teisalt on see jällegi hea märk, et taolisi tegevusi on vaja teha ka tulevikus,” lisas Hunt.

Korraldajate sõnul on koolituste põhiline rõhuasetus praktilisusel, üheks aluseks on võetud coachingu meetodi-ka, mis võimaldab lihtsate küsimuste ja peegelduste kaudu leida uued suunad ja lahendused käesoleval eluhetkel vähem rahuldavate tervist puudutavate valdkondade juures ning liikuda iseendale sobivate meetodite ja sammudega tervislikuma elustiili poole.

Projekti teine eestvedaja, Agnes Lai-ne, toob välja, et hoolimata informatsiooni ja valikute küllusest on inimesed täna reaalselt valikute tegemisel pigem nõutud: “Projekt on välja kasvanud reaalselt vajadusest – sageli on infot elustiili ja tervisekäitumise kohta nii palju, et raske on orienteeruda. Ning vahel on vaja konkreetseid ja praktilisi näpunäiteid, kuidas ja mida just mina ise oma tervise heaks saan ära teha, kui võimalused ja ressursid on piiratud.”

Projekti tegevusi toetab ka Tervise Arengu Instituut. “On tore, et terviseedendus hakkab hoogu sisse saama ka rohujuuretasandil. Riiklikud programmid on olnud edukad, kuid oleme väga rõõmsad, et ka kodanikualgatused on tervist aina enam väärtustama hakanud. Ühiste jõupingutustega on eesmärgi kergem saavutada”, sõnas TAI esindaja Laura Aaben, kelle sõnul pole kindlasti tegemist konkureeriva tegevusega, vaid näeb siin suurepärasest võimalust koostööks.

Projekt viiakse ellu koostöös külaliikumise Kodukant perioodil 01.05.2012-30.04.2013 tänu Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) toele.

Täpsemalt saab infot projekti kohta: www.uustervis.ee

MTÜ Minu Tasakaal pakub psühholoogilist nõustamist

Tänu Hasartmängumaksu Nõukogu toetusele on MTÜ Minu Tasakaal avanenud koostöös Eesti Reumaliiduga võimalus pakkuda reumahaigetele ja nende lähedastele psühholoogilist tuge.

Peale erinevate loovteraapiiste gruppitööde (vt info www.tasakaal.net) pakub MTÜ Minu Tasakaal nüüd ka individuaalset psühholoogilist nõustamist.

- **Kellele?** – reumaatilist haigust põdevad inimesed, nende lähedased
- **Kus?** – Eesti Puuetega Inimeste Koda, Toompuiestee 10, tuba 207.
- **Tasu?** – 2.50 eurot kord (tasumine sularahas kohapeal).

Nõustamisele registreerumiseks võta ühendust nõustajatega:

Merle Hillep – tel 5669 3570 või merle.hillep@gmail.com

või Terje Kaldur – tel 5684 5772 või terjekaldur@gmail.com

Üks nõustamistund kestab 45-60 minutit, kordade arv oleneb individuaalsetest vajadustest.

Jane Teesalu

MTÜ Minu Tasakaal vabatahtlik

jane.teesalu@gmail.com

Muutused tarbijakaitseameti vastuvõtuajad

Alates 1. oktoobrist muutused tarbijakaitseameti vastuvõttude ajad, telefoninõustamine toimub tavapäraselt.

Tartus, Pärnus ja Jõhvis oodatakse tarbijaid oktoobris vastuvõtule kahel korral nädalas: esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 10-16. Tallinnas toimub vastuvõtt samuti kaks korda nädalas, kuid neljapäeviti algab nõustamine kell 13.30.

Teistes tarbijakaitseameti esindustes saab vastuvõtule tulla ühel päeval nädalas. Täpsed kohad ja kellaajad on kirjas ameti kodulehel.

Lisaks vastuvõttudele saavad tarbijad ametilt abi küsida telefoni teel, mis on kõige kiirem võimalus oma probleemile lahendus leida. Nõuandetelefonile 1330 (pikk number 6 201 707) saab helistada igal tööpäeval kella 8-16.30. Samuti vastab amet tarbijate kirjalikele pöördumistele. Kirjutada saab ametile e-posti aadressil info@tarbijakaitseamet.ee, postiaadressil Rahukohtu 2, Tallinn 10130 või Facebooki vahendusel.

Lisainfo:

Hanna Turetski

Tarbijapoliitika ja avalike suhete osakonna juhataja

Tel 620 1706/ 5330 8076

Päästeameti fotokonkurss

15. oktoobrist

kuni

1. detsembrini

internetikeskkonnas

www.snap.ee/tuleo-hutus.

Kõik fotograafiahuvilised alates 14. eluaastast on teretulnud! Julget pealehakkamist ja teravat silma!

Info tel 5330 8795

press.ida@rescue.ee

Valla meistrivõistlused korvpallis

Tänavustest valla korvpallimeistrivõistlustest võttis osa 3 meeskonda.

Paremusjärjestus:

1. ReinPaul (Sven Pugonen, Marten Seepter, Rivo Täheste, Taavi Eesalu, Marek Suits, Indrek Aksel)

2. Balti Batoon (Sander Klaan, Taimo Tiimus, Ragnar Lepp, Eiko Laine, Indrek Müürsep, Olev Soolepp, Tanel Lau-mets, Andre Kirsipuu, Kunnar Kungla)

3. Triigi (Argo Liivak, Raul Oja, Kulno De Bakker, Mart Rebane, Sven Sabas, Arnold Saage)

Ants Rikberg

www.metsandus.ee

**OSTAB METSAKINNISTUID JA
RAIEÕIGUST ÜLE EESTI**

**info@metsandus.ee
Tel: 7430 500; 528 8784**

Triigi spordihoone on kasutajatele taas avatud

Triigi spordihoone läbis tänavu üsna korraliku remondi. Märtsikuus alanud tööd jõudsid lõpule ja spordihoone on kasutajatele taas avatud.

“Väike-Maarja vallas remonditakse tänavu CO₂ kvoodi müügirahast kolme objekti. Lisaks Väike-Maarja hooldekodu ja Simuna kooli 1960. aastatel ehitatud osa fassaadide soojustamisele vahetati Triigi spordihoone katus, pandi uued katusaknad, soojustati põõning, rekonstrueeriti küttesüsteem ja tehti saalis siseviimistlustööd,” rääkis abivalvanem Kaarel Moisa.

Triigi spordihoone remonditööde kogumaksumuseks kujunes 148 736 eurot, millest CO₂ kvoodi müügivahendid moodustasid 146 391 eurot ja vallaeelarvest lisandus 2 345 eurot siseviimistlustööde osaliseks katteks.

“Triigi spordihoone oli lekkiva katuse ja halvasti soojustatud saaliga hädas juba ammu. Maja ehitati 1980. aastate lõpus ja 1990. aastate alguses. Ehituskvaliteet jättis päris paljusi soovida. Katuse remont on päevakorral olnud aastaid, kuid siiani ei leidunud võimalusi selle probleemi lahenda-

miseks. Heitgaaside kvoodi müügist saadud raha toel sai spordihoone lõpuks vettpidava katuse ning uue küttesüsteemi. Siinkohal tänud RKAS-le ja ehitajale – AS-ile Antaates, kelle abiga spordihoone renoveeritud sai,” rääkis spordihoone juhataja Aule Rebane.

“Lisaks uuele katusele uueneb lähitulevikus ka spordihoone jõusaali sisustus. Koostöös MTÜ-ga Triigi Mõis sai kevadel kirjutatud LEADER-meetmesse projekt jõusaaliseadmete soetamiseks. Saime positiivse vastuse. Kaks uut sõudeergomeetrit on juba olemas, aasta lõpus aga lisanduvad veel veloergomeeter, jooksurada ning cross-trainer (kepikõnniseade),” rõõmustas Aule Rebane jõusaali täienemise üle ning on tänulik kõigile, kes selle projekti elluviimisele oma õla alla panid.

Spordihoone on spordihuvilistele avatud:

P-N 16.00-21.00

Saun on avatud pühapäeval:

naistele kell 16.00-18.30, meestele 18.30-21.00.

Ilve Tobreluts

Triigi spordihoone sai uue katuse. Foto: Kertu Rebane.

Remonditööde käigus said värskema ilme ka saali seinad. Foto: Kertu Rebane.

Harjuta Terviseks!

Punktiseis 16. oktoobri seisuga:

1. Heino Külänurk (Väike-Maarja) 940 osaluskinda, 94 boonuspunkti. 2. Urve Tobreluts (Väike-Maarja) 858 ok, 85 bp. 3. Kalle Tobreluts (Väike-Maarja) 808 ok, 80 bp. 4. Aino Saaremäel (Väike-Maarja) 765 ok, 76 bp. 5. Viivi Kahr (päästekool) 672 ok, 67 bp. 6. Halar Klaas (Väike-Maarja) 450 ok, 45 bp. 7. Mare Soovik (Maiximar) 359 ok, 35 bp. 8. Heino Lambing (Väike-Maarja) 332 ok, 33 bp. 9. Õie Lambing (Väike-Maarja) 330 ok, 33 bp. 10. Viia Kiik (Väike-Maarja) 269 ok, 26 bp. 11. Riina Jalast (VMG) 226 ok, 22 bp. 12. Mall Lepiksoo (Väike-Maarja) 225 ok, 22 bp. 13. Malle Kask (Väike-Maarja) 190 ok, 19 bp. 14. Reet Soidla (Väike-Maarja) 187 ok, 18 bp. 15. Urve Kalda (Väike-Maarja) 180 ok, 18 bp. 16. Kessu Sulev (Simuna) 154 ok, 15 bp. 17. Ele Kivisaar (Väike-Maarja) 143 ok, 14 bp. 18. Siiri Bork (Väike-Maarja) 135 ok, 13 bp. 19. Annela Laidre (Väike-Maarja) 134 ok, 13 bp. 20. Kätlin Timuska (Väike-Maarja) 122 ok, 12 bp. 21. Kadri Dieves (Väike-Maarja) 114 ok, 11 bp. 22. Sirle-Inga Kuldväli (Väike-Maarja) 110 ok, 11 bp. 23. Airi Einsalu (Maarjalill) 109 ok, 10 bp. 24. Marina Rüütel (Joosand) 95 ok, 9 bp. 25. Rita Soidla (Väike-Maarja) 93 ok, 9 bp. 26. Peeter Kahr (Väike-Maarja) 61 ok, 6 bp. 27. Mona Sikkar (Triigi) 60 ok, 6 bp. 28. Merle Suur Saar (Väike-Maarja) 55 ok, 5 bp. 29. Heete Ausmeel (Väike-Maarja) 54 ok, 5 bp. 30. Maarit Einsalu 52 ok, 5 bp.

Väike-Maarja spordihoone pidas sünnipäevaturniiri

15. septembril toimus Väike-Maarja spordihoones 4. spordihoone sünnipäevaturniir võrkpallis.

Sünnipäevaturniirist on kujunenud septembrikuine tore ja põnev võrkpallipäev.

Kohal oli 6 meeskonda ja 4 naiskonda. Meie valla võistkondade kõrval oli osalejaid Võsult, Kadrinast, Rakverest, Tamsalust, Laekverest ja Tarvastust.

Meestest võitis Laekvere, teine oli Triigi ja kolmas Tarvastu meeskond.

Naistest võitis Tarvastu, teiseks tuli

Rakvere ja kolmandaks Väike-Maarja.

Väike-Maarja naiskonna mängija Leie Nõmmiste jäi mängupäevaga igati rahule. “Tarvastu ja Rakvere naiskonnad on kaua koos mänginud ja nende mängutase on väga hea. Väike-Maarja vallas püsivat võrkpallinaiskonda ei ole, koos mängisime esimest korda. Küllap motiveerib aga vastaste hea mängutase ka meid naiskonda koos hoidma ja regulaarselt koos harjutama”, rääkis Leie Nõmmiste ja avaldas lootust, et vahest edendab rahvaspordiklubi edas-

pidi tugevate meeskondade kõrval ka naiste võrkpalli.

Aitäh kõigile võistkondadele, kes sünnipäevaturniiril osalesid!

Aitäh Regina Kasele, Tarmo Rebasele, Arne Innosele ja Aivar Püville, kes kandsid võistluste läbiviimisel organisatorite rolli.

Tihe võistluspäev lõppes mõnuses meeleolus Georgi söögitoas.

Ants Rikberg

Sünnipäevaturniiri jääb meenutama ühispilt. Foto: Regina Kask.

Maadlusuudiseid

29. septembril osalesid meie valla noormaadlejad vabamaadluse seeriavõistlusel Nublust Nabiks 5. etapil Võhmas.

Kuna maadlusnoori meil vallas on väga palju, siis sõideti kohale kolme autoga. Põidlahoidmist oli omajagu ja lõpuks saavutati järgmised kohad:

1. Holger Toots
1. Maris Nõmmiste
2. Jonete Visnapuu
2. Romel Seemann
2. Károly Seemann
3. Kuldar Kangur
4. Richard Lehtlaan
5. Richard Veelaid
5. Kristjan Jaago
8. Karel Nõmmiste
8. Joel Visnapuu

6. oktoobril osalesid kõige nooremad maadlejad Gustav Vahari mälestusvõistlustel Lihulas. Saavutasime järgmised kohad:

1. Romel Seemann
1. Andris Pent
3. Karel Nõmmiste
5. Kristjan Jaago
8. Joel Visnapuu

6. oktoobril osalesid noormaadlejad

Tublid maadlustüdrukud Maris Nõmmiste ja Ene-li Kroll Tapa maadluspäevalt võidetud medalitega. Foto: Lembit Kalter.

Sellel aastal EM-ilt medaleid võitnud Lääne-Virumaa õpilased koos saatjatega Jäaaaja keskkuses haridusminister Jaak Aaviksoo vastuvõtul.

ka Järvamaa lahtistel meistrivõistlustel vabamaadluses. Tulemused:

1. Richard Veelaid
1. Károly Seemann
2. Holger Toots

5. Kuldar Kangur

3. oktoobril kell 13 tunnustas haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo Tartumaal, Äksis asuvas Jäaaaja Keskuses rahvusvahelistel võistlustel edukalt esinenud õpilasi ja üliõpilasi. Vastuvõtule oli kutsutud 70 õppurit, kelle hulgas nii üliõpilasi, üldhariduskoolide õpilasi kui kutsekoolide õpilasi üle Eesti. Kutse vastuvõtule sai ka 53 juhendajat.

Eesti õpilased olid edukad erinevatel muusikaalastel võistlustel, näiteks rahvusvahelisel tšellistide ja pianistide konkursil.

Samuti on suurepäraseid saavutusi ette

näidata sportlastel – edukalt võisteldi näiteks maailmameistrivõistlustel ujumises ja veemotos, Euroopa meistri-võistlustel sumos, karates, sõudmises, vehklemises, vibuspordis, fitnessis ja kulturismis jne.

Kutsutute seas oli esindatud ka Väike-Maarja maadlusklubi: osalesid Károly Seeman ja treener Lembit Kalter.

13. oktoobril toimus Tapal rahvusvaheline maadlusvõistlus Tapa maadluspäev.

Meie valla maadlusnoored esinesid südilt ja saavutasid häid tulemusi:

2. Maris Nõmmiste
3. Eneli Kroll
5. Kuldar Kangur
7. Rauno Kuusemets

Eestis on üle 40 maadluskeskuse. Maadlusliidult saadud kokkuvõtte järgi asub Väike-Maarja maadlusklubi tänavuste saavutuste põhjal üldkokkuvõttes paremusjärjestuses esikümnes – tubli 9. kohal.

Lembit Kalter

maadlustreener

ISSN 1736-9851

9 771 736 985 015

Korstnad talveks korda!

Kutsetunnistusega korstnapühkija
teostab teie küttekollete hooldust.

Info telefonil 5695 5596.

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

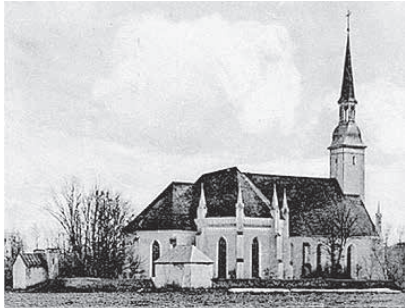
Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal teisipäeval kell 18.00 Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Ostan

münste, märke, marke, medaleid, ordeneid, kiivreid, postkaarte, maale, porselani, lauahõbedat, pudeleid, raamatuid, erinevat vanavara jne.

Sobivad ka nõukogudeaegsed esemed.

Helista ja paku julgesti!
Tel 5665 5551

Programmi „Kiltsi korda“
raames
ostame Kiltsi alevikus
maad ja kinnistuid.

Info tel **5395 0313**
(Priidu Puhk)

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:
Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee
Toimetaja:
Ilve Tobreluts
Toimetuse kolleegium:
Olev Liblikmann,
Krista Ustav, Ellu Moisa,
Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:

ilve.tobreluts@v-maarja.ee,
tel 329 5759.
Toimetust võib tekstide lühendada. Toimetust ei vastuta reklaamide sisu eest.
Trükitud:
Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus,
kuu lõpunädalal.
Tiraaž 1000 eksemplari.
Tasuline 0,20 eurot

Teated

Müüa tooreid ja kuivi küttepuid.

Erinevad sordid ja pikkused, k.a 3m.

Tel 504 3246

Müüa kuivi kütteklotse, turba- ja puitbriketti.

Tel 504 5632

Ostan

erinevat tehnikat
(autoromud, traktorid,
kombainid, veokid
ja muud masinad).

Demontaaživõimalus.

Paku kõike,
ka töökorras tehnikat!

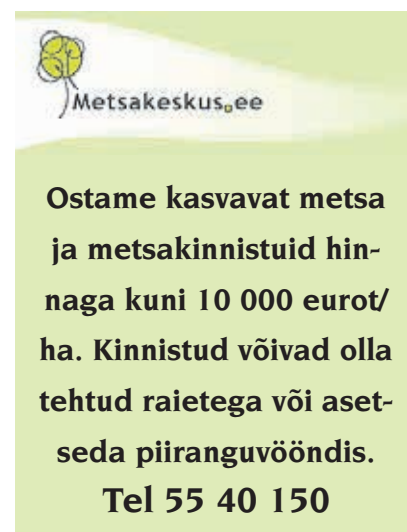
Samas ostan
vanametalli,
ka väiksed kogused,
paku kõike!
Raha kohe.

Tel 5678 6526

Kohalik
põllumees
**võtab
rendile
või ostab
põllumaid.**

Headel
tingimustel
hea hind.
Soovi korral
ettemaks.

Kontakt
telefonil 5392 6640

**Ostame kasvavat metsa
ja metsakinnistuid hin-
naga kuni 10 000 eurot/
ha. Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või aset-
seda piiranguvööndis.**
Tel 55 40 150

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Aeg, ära nii meeletult rutta,
täna hetkeks peatu sa teel.
Täna luba mul naerda ja nutta,
hingest noorena tunda end veel ...*

November

96 Alvine Nurme – 2. novembril	81 Olimar Mustasaar – 10. novembril
90 Leida Pärna – 28. novembril	81 Egon Selgmäe – 22. novembril
88 Leena Ahlberg – 13. novembril	80 Mulje Kaare – 10. novembril
88 Voldemar Komusaar – 17. novembril	80 Klara Adamson – 11. novembril
88 Aino Traksmaa – 24. novembril	80 Astrid Roostar – 20. novembril
88 Endla Kütt – 29. novembril	80 Einar Väizanen – 23. novembril
87 Rosalie Metsanurk – 26. novembril	75 Heino Mõnuvere – 4. novembril
86 Helju-Laine Ilves – 19. novembril	75 Marge Kask – 4. novembril
86 Lembit Välja – 20. novembril	75 Elvi Tanila – 6. novembril
86 Endla Jakobson – 28. novembril	75 Viktor Livak – 12. novembril
85 Asta Leiter – 3. novembril	75 Luule Matso – 15. novembril
84 Elvi Liim – 5. novembril	75 Uno Arbusev – 15. novembril
84 Hilja Kaljo – 9. novembril	75 Luule Tude – 19. novembril
84 Agnes Vint – 27. novembril	75 Elvi Ambos – 22. novembril
82 Reino Laatikainen – 9. novembril	70 Helle Orro – 12. novembril
82 Maria Kull – 13. novembril	70 Raivo Valtin – 13. novembril
82 Helju Veermäe – 21. novembril	70 Jaan Kiisk – 14. novembril
82 Enn Meisalu – 24. novembril	70 Lembit Keerus – 20. novembril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Liselle Siling-Siland – 6. septembril
Sander Kortin – 13. septembril
Nele Pillak – 16. septembril
Keidi Leemets – 20. septembril
Mariette Kuusemäe – 30. septembril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Svetlana Puškina	28.11.1964 – 10.09.2012
Helmi Laukse	01.06.1926 – 15.09.2012
Niina Laissaar	08.08.1947 – 15.09.2012
Sergei Dementjev	11.11.1969 – 23.09.2012
Raul Lööke	15.04.1953 – 26.09.2012
Hilda-Miralda Hämarik	20.11.1919 – 27.09.2012
Aino Saluveer	26.06.1926 – 06.10.2012
Aede Miller	18.10.1936 – 11.10.2012
Lilli Teiva	11.06.1931 – 15.10.2012

*Elust, ilust igaveseks,
ära päriseks ...*
Marie Under

Sõiduplaani muudatused liinil nr 59

Alates 1. oktoobrist hakkas liin nr 59 Väike-Maarja – Kiltsi – Väike-Maarja väljuma esmaspäevast neljapäevani Kiltsist Väike-Maarja suunas senise kella 16.52 asemel kell 16.46.
Buss jõuab Väike-Maarjasse kell 16.58.

Ostame

kasvatavat võsa ja väheväärtuslikku puud.
Teostame erinevaid raideid.
RSG Invest OÜ, tel 5688 1135

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid
URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **12. novembril kell 9.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**